

OFERTA EDUKACYJNA
MUZEUM NARODOWEGO
W POZNANIU I JEGO ODDZIAŁÓW
DLA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI
SEZON 2026/2027

Muzeum Narodowe
w Poznaniu

Spis treści

GALERIA MALARSTWA I RZEŻBY – GMACH GŁÓWNY	2
MUZEUM SZTUK UŻYTKOWYCH W ZAMKU KRÓLEWSKIM W POZNANIU.....	9
WIELKOPOLSKIE MUZEUM WOJSKOWE.....	13
MUZEUM INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH	17
MUZEUM KULTUR ŚWIATA.....	21
MUZEUM PAŁAC W ROGALINIE.....	26
MUZEUM ADAMA MICKIEWICZA W ŚMIEŁOWIE.....	30
MUZEUM ZAMEK W GOŁUCHOWIE.....	33

GALERIA MALARSTWA I RZEŻBY – GMACH GŁÓWNY

Al. Marcinkowskiego 9, Poznań

Gmach Główny Muzeum Narodowego składa się z dwóch części: starej z 1904 r. (obecnie w remoncie) i nowej z 2001 r. Wejście dla zwiedzających, kasa i kawiarnia znajdują się w holu nowego gmachu. Na trzech piętrach eksponowane jest polskie malarstwo i rzeźba od końca XVIII wieku do współczesności, można także odwiedzić Studyjną Galerię Sztuki Starożytnej oraz przejść do przestrzeni, gdzie prezentowane są wystawy czasowe.

Grupom szkolnym i przedszkolnym proponujemy wiele tematów lekcji muzealnych, które w atrakcyjny sposób i z wielu stron prezentują poznańską kolekcję (także na wystawach czasowych). Spotkania dla dzieci i młodzieży wzbogacone są o szczególnie wymiar edukacyjny i empiryczny – kontakt ze sztuką to również rozmaite aktywności i zabawa, wspierająca zdobywanie nowych umiejętności, oraz okazja do twórczych zadań (dla młodszych proponujemy towarzyszący lekcji warsztat plastyczny, starszym dedykujemy tematyczne karty z zadaniami). Lekcje muzealne to urozmaicenie szkolnego programu nauczania i rozwijanie zmysłu artystycznego. W trakcie zajęć uczestnicy otwierają się na kontakt z dziełem sztuki i wspólnie uczą się patrzenia i analizowania. Cennym elementem spotkań jest interakcja, wymiana doświadczeń i spostrzeżeń.

Z powodu remontu niedostępny jest częściowo Stary Gmach Muzeum Narodowego w Poznaniu (Galeria Malarstwa Europejskiego, Galeria Średniowieczna oraz Galeria Sztuki Polskiej XVI–XVIII w.). Lekcje muzealne odbywają się w Galerii Malarstwa i Rzeźby w Nowym Gmachu; w Starym Gmachu w Studyjnej Galerii Sztuki Starożytnej oraz w przestrzeni wystawy czasowej.

DZIECI DO LAT 5 – KONSULTACJE DLA NAUCZYCIELI

Sekcja Edukacji Gmachu Głównego prowadzi lekcje muzealne wyłącznie dla dzieci od 5 roku życia. Nauczyciele dzieci młodszych (poniżej 5 lat) mogą poprowadzić zajęcia samodzielnie. W tym celu oferujemy wsparcie w postaci indywidualnych i bezpłatnych konsultacji, po wcześniejszym umówieniu z pracownikiem Sekcji Edukacji (61 8568 136). Dzięki nim nauczyciel/ka zapoznaje się ze zbiorami i przestrzenią galerii muzealnych pod kątem wybranych zagadnień lub też może omówić tematy zaproponowanych przez siebie lekcji. Edukatorzy wskażą również możliwości wykorzystania

prezentowanych eksponatów, posłużą wiedzą merytoryczną i pomogą w opracowaniu ścieżki tematycznej.

PRZEDSZKOLA

Wizyty w muzeum mogą być bardzo cennym przeżyciem dla dziecka. Wspomagają jego ogólny rozwój, uczą zachowania w miejscu publicznym i współdziałania z rówieśnikami, doskonalą umiejętności językowe i artystyczne, rozwijając przy tym kreatywne myślenie. Każde spotkanie w galerii wieńczy warsztat plastyczny. W stałej ofercie znajdują się tematy lekcji przeznaczone dla dzieci od 5 roku życia. Wybierając zajęcia można skorzystać z oferty, decydując się na pojedynczy temat lub cały cykl spotkań.

- **W świecie arcydzieł**

Lekcja idealna na pierwszą wizytę w muzeum. Podczas zajęć osławiamy się z muzealną przestrzenią, uczymy się rozpoznawać podstawowe tematy w malarstwie, takie jak: portret, martwa natura, pejzaż (opcjonalnie – scena rodzajowa). W czasie warsztatu plastycznego każde dziecko tworzy swoją pracę na wybrany temat, odkrywając, jak wiele radości może przynieść wyrażanie własnych pomysłów na papierze. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Muzealny zwierzyniec**

Wiercie lub nie, ale w muzeum skrywa się prawdziwy zwierzyniec! Na naszych zajęciach ruszymy tropem rozmaitych stworzeń – od udomowionych po fantastyczne, które powstały w wyobraźni artystów. Odkryjemy, jak mistrzowie sztuki próbowali uchwycić naturalny ruch zwierzęcia, puszystość futerka bądź chropowatość łusek, wyrzeźbionych w twardym kamieniu. Na końcu ulepimy swoje własne zwierzęta. Lekcja z warsztatem (modelowanie z plasteliny/gliny).

- **Kolory**

Czy kolory mogą być gorące jak ogień albo chłodne jak lód? Podczas lekcji odkrywamy, czym są barwy podstawowe i pochodne. Dowiemy się też jak łączyć kolory, by tworzyć magiczne obrazy oraz jaki wpływ mają na nasze emocje. Na zakończenie dzieci stworzą własne arcydzieła, pełne barwnej ekspresji. Lekcja z warsztatem (malowanie/rysowanie).

- **Zabawy dziecięce**

Spójrzmy na świat oczami dzieci przedstawionych na obrazach – spróbujmy zrozumieć ich emocje, radości i troski. Sprawdzimy czym i jak się bawią, i czy samo patrzenie na dzieła sztuki też może być zabawą. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Legendy naszych przodków**

Każdy naród ma swoje opowieści przekazywane z pokolenia na pokolenie. Każde miasto ma swoje historie, a stare budowle swoje tajemnice... Co opowiadano na dobranoc naszym babciom i dziadkom? Odszukamy wśród muzealnych eksponatów te, które mówią o naszych rodzimych legendach. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Idą Święta!**

Tropem świętych i bożonarodzeniowych przedstawień. Święteczne spotkanie na wystawie czasowej *Gotyk w Wielkopolsce 1936/2026* połączone z warsztatem plastycznym.

Zajęcia odbywają się tylko w grudniu, zapisy przyjmujemy od 1 października 2026, od godz. 8:00.

Koszt: cena lekcji muzealnej z warsztatem + grupowy bilet wstępu na wystawę czasową (ceny zostaną podane wkrótce).

SZKOŁY PODSTAWOWE

KLASY I–III

Lekcje muzealne dla uczniów klas I–III mają charakter spaceru po galerii, podczas którego dzieci w rozmowie z edukatorem dzielą się swoimi spostrzeżeniami i odczuciami na temat oglądanych dzieł sztuki, biorą udział w zabawach aktywizujących. Celem spotkań jest rozbudzenie wrażliwości estetycznej dzieci i stopniowe poznawanie przez nie kolekcji muzeum. Nauczyciel wybierający zajęcia może skorzystać z oferty, decydując się na pojedynczy temat lub cały cykl spotkań.

- **W świecie arcydzieł**

Lekcja idealna na pierwszą wizytę w muzeum. Podczas zajęć osławiamy się z muzealną przestrzenią, uczymy się rozpoznawać podstawowe tematy w malarstwie, takie jak: portret, martwa natura, pejzaż (opcjonalnie – scena rodzajowa). W czasie warsztatu plastycznego każde dziecko tworzy swoją pracę na

wybrany temat, odkrywając, jak wiele radości może przynieść wyrażanie własnych pomysłów na papierze. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Muzealny zwierzyniec**

Wiercie lub nie, ale w muzeum skrywa się prawdziwy zwierzyniec! Na naszych zajęciach ruszymy tropem rozmaitych stworzeń – od udomowionych po fantastyczne, które powstały w wyobraźni artystów. Odkryjemy, jak mistrzowie sztuki próbowali uchwycić naturalny ruch zwierzęcia, puszystość futerka bądź chropowatość łusek, wyrzeźbionych w twardym kamieniu. Na końcu ulepimy swoje własne zwierzęta. Lekcja z warsztatem (modelowanie z plasteliny/gliny).

- **Pejzaż**

Pięknych widoków wokół nas jest dużo. Łąka pełna kwiatów, zachód słońca nad morzem, górskie szczyty, kolorowe kamieniczki... Podczas zajęć dowiemy się w jaki sposób artyści tworzą malownicze krajobrazy, by uchwycić piękno świata lub swoje wrażenia i emocje. Razem przemierzmy galerię szlakiem pejzaży na płótnach, by na koniec spróbować samodzielnie naszkicować swój ulubiony krajobraz. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Portret**

Każdy portret to coś więcej niż tylko przedstawienie człowieka – to często opowieść o emocjach i tajemnicach. Czasem obok postaci pojawia się atrybut – przedmiot lub symbol – trop, który pomaga nam rozpoznać zainteresowania prezentowanej postaci. Po zapoznaniu się z muzealnymi wizerunkami spróbujemy stworzyć portrety, które opowiedzą swoją własną historię. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Kolory**

Czy obraz musi być kolorowy? Które z barw są dla artystów najważniejsze? Czy temperatura barw, to to samo, co temperatura ludzkiego ciała? Podczas zajęć poznamy kolory podstawowe, pochodne, ciepłe i zimne. Wykorzystując zdobytą wiedzę, spróbujemy stworzyć własne dzieła przy pomocy pasteli lub farb. Lekcja z warsztatem (malowanie farbami/rysowanie).

- **Rzeźba**

Czy wiecie, że rzeźby powstają nie tylko z marmuru i brązu? Na naszych zajęciach odkryjemy z jakich materiałów korzystają rzeźbiarze, jakimi narzędziami i technikami się posługują oraz jakie tematy poruszają. Przyjrzymy się fakturom i kształtom, a potem sami spróbujemy swoich sił, modelując z plasteliny lub gliny. Rzeźba to dziedzina sztuki, w której nie ma granic – wystarczy odrobina wyobraźni i kreatywności! Lekcja z warsztatem (modelowanie z plasteliny/gliny).

- **Zabawy dziecięce (kl. I–II)**

Spojrzymy na świat oczami dzieci przedstawionych na obrazach – spróbujemy zrozumieć ich emocje, radości i troski. Sprawdźmy czy samo patrzenie na dzieła sztuki może być zabawą. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Legendy naszych przodków**

Każdy naród ma swoje opowieści przekazywane z pokolenia na pokolenie. Każde miasto ma swoje historie, a stare budowle swoje tajemnice... Czy znamy legendy, które opowiadano na dobranoc naszym babciom i dziadkom? I dlaczego ważne jest abyśmy je znali? Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Droga Bożego Narodzenia**

Boże Narodzenie to nie tylko prezenty czy dzień w kalendarzu. To postawa, którą możemy żyć na co dzień. Lekcja muzealna na wystawie przybliży biblijne źródło Świąt, uwrażliwi na prawdziwą wartość daru i miłości. Zajęcia odbywają się tylko w grudniu na wystawie czasowej *Gotyk w Wielkopolsce 1936/2026*, przewidziana jest aktywność plastyczna, zapisy przyjmujemy od 1 października 2026., od godz. 8:00. Koszt: cena lekcji muzealnej z warsztatem + grupowy bilet wstępu na wystawę czasową (ceny zostaną podane wkrótce).

KLASY IV–VI

Lekcje muzealne mogą urozmaicić szkolny program nauczania – poszerzają wiedzę uczniów, ich zmysł artystyczny i kompetencje społeczne, a także rozwijają wrażliwość estetyczną. W trakcie zajęć w galerii uczestnicy otwierają się na kontakt z dziełem sztuki i wspólnie uczą się patrzenia i analizowania sztuk plastycznych. Cennym elementem spotkań jest interakcja, wymiana wzajemnych doświadczeń i spostrzeżeń. Spacer po galerii urozmaicony jest aktywnościami i zadaniami.

- **W świecie arcydzieł**

Podczas zajęć osławiamy się z muzealną przestrzenią, uczymy się rozpoznawać podstawowe techniki i tematy w malarstwie takie jak: portret, martwa natura, pejzaż, scena rodzajowa, weduta, marina. Możliwość warsztatu plastycznego (rysowanie).

- **Opowieści obrazów**

Każdy obraz jest jak okno do jakiejś opowieści – baśni, legendy, mitu czy innej historii... Zafascynowani artyści w swoich dziełach zapisywali ulubione narracje – na zajęciach spróbujemy wspólnie je odszyfrować. Zastanowimy się też, jak to możliwe, że obraz może „opowiadać”. Możliwość warsztatu plastycznego (rysowanie).

- **Ćwiczenia z patrzenia**

Jak patrzeć, żeby zobaczyć i zrozumieć? Jak o tym, co dostrzeżone, opowiedzieć innym? Jak przełożyć obraz na słowo? Podczas zajęć za pomocą różnych aktywności zdobędziemy narzędzia przydatne do stworzenia opisu i analizy dzieła sztuki. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Portret**

Każdy portret to coś więcej niż tylko przedstawienie człowieka – to często opowieść o emocjach i tajemnicach. Czasem obok postaci pojawia się atrybut – przedmiot lub symbol – trop, który pomaga nam rozpoznać zainteresowania prezentowanej postaci. Po zapoznaniu się z muzealnymi wizerunkami spróbujemy stworzyć portrety, które opowiedzą swoją własną historię. Możliwość warsztatu plastycznego (rysowanie).

- **Pejzaż**

Pięknych widoków wokół nas jest dużo. Łąka pełna kwiatów, zachód słońca nad morzem, górskie szczyty, kolorowe kamieniczki... Podczas zajęć dowiemy się w jaki sposób artyści tworzą malownicze krajobrazy, by uchwycić piękno świata lub swoje wrażenia i emocje. Razem przemierzmy galerię szlakiem pejzaży na płótnach, by na koniec spróbować samodzielnie naszkicować swój ulubiony krajobraz. Możliwość warsztatu plastycznego (rysowanie)

- **Falszerze dzieł sztuki**

Zajęcia wokół pojęć ze „świata sztuki” – oryginału, kopii, repliki czy falsyfikatu. Lekcja wzbogacona o „historie z dreszczykiem”, czyli opowieść o dwóch muzealnych kradzieżach. Zasadnicza część zajęć to warsztaty z różnymi zadaniami do rozwiązania w przestrzeniach galerii. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Poznaj gotyk** (kl. VI SP)

Jak odkrywanie gotyku w Wielkopolsce stało się fascynującą przygodą? Czym wyróżniają się gotyckie dzieła? Zajęcia o średniowieczu, oparte na wielkopolskich zabytkach, pomogą poznać charakterystyczne elementy sztuki gotyckiej oraz zrozumieć ich funkcję, znaczenie i ukrytą symbolikę.

Lekcja z warsztatem (aktywności) odbywa się na wystawie czasowej *Gotyckie dzieła sztuki w Wielkopolsce 1936/2026*. Koszt: cena lekcji muzealnej z warsztatem + grupowy bilet wstępu na wystawę czasową (ceny zostaną podane wkrótce).

KLASY VII–VIII

Dla tej grupy wiekowej proponujemy zajęcia teoretyczne, mogące posłużyć jako dopełnienie programu realizowanego w szkole, połączone z warsztatem i aktywnościami w przestrzeni galerii. Zajęcia koncentrują się wokół pracy z dziełem sztuki, a sposób ich prowadzenia jest dostosowany do możliwości uczniów.

- **Ćwiczenia z patrzenia**

Jak patrzeć, żeby zobaczyć i zrozumieć? Jak o tym, co dostrzeżone opowiedzieć innym? Jak przełożyć obraz na słowo? Podczas zajęć za pomocą różnych aktywności zdobędziemy narzędzia przydatne do stworzenia opisu i analizy dzieła sztuki. Zwrócimy uwagę zarówno na tematykę, jak i różnorodne kompozycje, linie, kształty i kolory. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Falszerze dzieł sztuki**

Czy potrafisz odróżnić oryginał od kopii? Czy wiesz, co to jest replika lub falsyfikat? Na zajęciach zagłębimy się w fascynujący świat sztuki, nie zabraknie też odrobiny sensacji: usłyszymy o dwóch muzealnych kradzieżach, które mogłyby stać się scenariuszem do filmu... Po tej dawce historii „z dreszczykiem”, czeka nas praktyczna część zajęć: w „labiryncie” galerii czekają na nas ciekawe zadania, wymagające precyzji godnej detektywa sztuki. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Poznaj gotyk**

Jak odkrywanie gotyku w Wielkopolsce stało się fascynującą przygodą? Czym wyróżniają się gotyckie dzieła? Zajęcia o średniowieczu, oparte na wielkopolskich zabytkach, pomogą poznać charakterystyczne elementy sztuki gotyckiej oraz zrozumieć ich funkcję, znaczenie i ukrytą symbolikę.

Lekcja z warsztatem (aktywności) odbywa się na wystawie czasowej *Gotyckie dzieła sztuki w Wielkopolsce 1936/2026*. Koszt: cena lekcji muzealnej z warsztatem + grupowy bilet wstępu na wystawę czasową (ceny zostaną podane wkrótce).

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

Lekcje muzealne dla uczniów szkół ponadpodstawowych uzupełniają program nauczania szkolnego o wymiar empiryczny. Uczestnicy poprzez kontakt z dziełami utrwalają wiedzę o poszczególnych epokach i poznają różnorodność języka sztuk wizualnych. Zajęcia mogą mieć charakter teoretyczny, istnieje także możliwość poszerzenia go o aktywności w formie kart pracy.

- **Klasycyzm**

Okres klasycyzmu w sztuce polskiej przypadał głównie na burzliwe czasy panowania króla Stanisława Augusta. Czy popularyzowane wówczas idee „szlachetnej prostoty”, „umiarkowania” i „harmonii” mogły mieć rację bytu? Podczas zajęć analizujemy dzieła z epoki stanisławowskiej, wyjaśniamy, dlaczego sztuka odgrywała znaczącą rolę w polityce władcy i poznajemy cechy „klasycznego” piękna.

- **Romantyzm**

W każdym kraju europejskim okres „burzy i naporu” przebiegał inaczej. Na czym polegała specyfika polskiego romantyzmu? By odpowiedzieć na to pytanie, analizujemy najbardziej reprezentatywne przykłady malarstwa I poł. XIX w., szukamy związków z literaturą, wyodrębniamy i omawiamy motywy charakterystyczne dla tej epoki. Możliwość warsztatu (karty pracy).

- **Realizm**

Oddać rzeczywistość w jej surowym, realnym kształcie – oto postulat wielu artystów poł. XIX w., którzy dążąc do „prawdy” w malarstwie, negowali wszechobecną w sztuce idealizację. Jak artyści definiowali „prawdę”? Podczas spotkania w galerii staramy się odpowiedzieć na to pytanie, analizujemy wybrane dzieła, by zrozumieć przemiany jakie zachodziły wówczas w sztuce. Przyglądając się różnym obliczom „realizmu”, odkrywamy, że nie był on tylko chwilowym kaprysem, lecz tendencją, która nieustannie powraca. Możliwość warsztatu (karty pracy).

- **Młoda Polska**

Podczas lekcji poznajemy bogactwo zjawisk i kierunków artystycznych, które kształtowały się na przełomie XIX i XX wieku. Na przykładzie dzieł z poznańskiej galerii zgłębiamy program epoki, młodopolską symbolikę oraz konteksty związane z atmosferą *fin de siècle*. Zajęcia pozwalają lepiej zrozumieć, jak artyści tego okresu wyrażali niepokoje i duchową głębię swoich czasów. Możliwość warsztatu (karty pracy).

- **Dwudziestolecie międzywojenne**

Dwie dekady wolności, które zmieniają oblicze polskiej sztuki. Euforia będąca wynikiem odzyskania niepodległości, znajduje odzwierciedlenie w artystycznym pobudzeniu. Liczne nowopowstałe ugrupowania afirmują szeroko pojętą „nowoczesność”. Podczas lekcji, zastanawiamy się, co to słowo oznacza i przypatrujemy się różnorodności awangardowych form i treści. Na naszym szlaku nie zabraknie ekscentrycznego Witkacego i kobiet-artystek, które wreszcie pojawiają się na arenie polskiej sztuki.

- **Sztuka współczesna**

Podczas zajęć przyglądamy się przemianom, jakie zachodziły w polskiej sztuce współczesnej – począwszy od powojennej awangardy, przez ograniczający jej rozwój socrealizm, aż po pełnię wolności twórczej po „odwilży”. Owa wolność wyraziła się w swobodnych eksperymentach formalnych oraz śmiałej manifestacji poglądów, postaw i idei. Uczniowie poznają pojęcia związane ze sztuką współczesną, takie jak: abstrakcja, asamblaż, instalacja, sztuka wideo czy konceptualizm.

- **Jak patrzeć na dzieło sztuki?**

Lekcja, która rozwija umiejętność patrzenia na dzieło sztuki. Uczniowie poznają pojęcia ułatwiające nazywanie elementów i konwencji przedstawienia oraz mają możliwość wspólnego interpretowania języka sztuk wizualnych.

- **Falszerze dzieł sztuki**

Zajęcia wokół pojęć ze „świata sztuki” – oryginału, kopii, repliki czy falsyfikatu – wzbogacone o „historie z dreszczykiem”, czyli opowieść o dwóch muzealnych kradzieżach. Zasadniczą część zajęć to warsztaty z różnymi zadaniami do rozwiązania w przestrzeniach galerii. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Poznaj gotyk**

Jak odkrywanie gotyku w Wielkopolsce stało się fascynującą przygodą? Czym wyróżniają się gotyckie dzieła? Zajęcia o średniowieczu, oparte na wielkopolskich zabytkach, pomogą poznać charakterystyczne elementy sztuki gotyckiej oraz zrozumieć ich funkcję, znaczenie i ukrytą symbolikę.

Lekcja z warsztatem (aktywności) odbywa się na wystawie czasowej *Gotyck w Wielkopolsce 1936/2026*. Koszt: cena lekcji muzealnej z warsztatem + grupowy bilet wstępu na wystawę czasową (ceny zostaną podane wkrótce).

OSOBY O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH

Nasza oferta edukacyjna skierowana jest również do osób w różnym wieku i o różnych możliwościach intelektualnych i kompetencjach kulturowych. Zapraszamy zarówno grupy przedszkolne, szkolne, jak i terapeutyczne. Dla osób o szczególnych potrzebach wizyta w muzeum może być wyzwaniem podczas poznawania jego specyfiki, przestrzeni i atmosfery. Przede wszystkim jednak to spotkanie ze sztuką posiadające szeroki wymiar edukacyjny i terapeutyczny dający możliwość rozwijania umiejętności komunikacyjnych i społecznych. Jest to też jeden z najlepszych sposobów do równościowego korzystania z oferty publicznej instytucji kultury.

METODY PRACY

- Zajęcia dopasowane są do potrzeb i możliwości konkretnej grupy – przy organizacji zajęć otwarci jesteśmy na współpracę i sugestie ze strony odwiedzającej nas grupy.
- Rozmowa i aktywności mogą być wspierane środkami dydaktycznymi, którymi uczestnicy zajęć posługują się na co dzień (uwzględniającymi również komunikację alternatywną, np. piktogramy).
- Zajęcia opierają się na rozmowie i interakcji między uczestnikami. Mogą być przeplatane różnorodnymi działaniami aktywizującymi, m.in. stymulacją odczuć sensorycznych (wzrok, dotyk, słuch czy nawet smak), zastosowaniem rekwizytów (np. narzędzia artysty), pantomimą (np. przeobrażanie się w postać przedstawioną na obrazie).

Grupom oferujemy szeroki wachlarz tematyczny z naszej oferty. W zależności od wieku, potrzeb i kompetencji uczestników dostosowujemy scenariusz zajęć do specyfiki grupy. Wymagana jest tu wcześniejsza rozmowa telefoniczna (lub mailowa) z opiekunami lub koordynatorami grup. Nasi pracownicy pomogą w doborze tematu, poznają informacje na temat grupy i poinformują o szczegółach praktycznych wizyty. Więcej informacji: Sekcja Edukacji MNP, tel. 61 85 68 157.

KONKURS PLASTYCZNY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

„MOJA PRZYGODA W MUZEUM” 2027, 48. EDYCJA: SPOTKANIE

Temat tegorocznej edycji konkursu zachęca do odkrywania muzeum jako miejsca niezwykłych spotkań. Mogą to być spotkania z bohaterami portretów, z wybitnymi kolekcjonerami i mecenasami sztuki, takimi jak Raczyńscy czy Izabella Działyńska z Gołuchowa, a także z artystami, których dzieła przetrwały wieki. Inspiracją może być również samo obcowanie ze sztuką – chwila, w której obraz, rzeźba lub inny zabytek staje się pomostem między teraźniejszością, a przeszłością lub przyszłością. Zapraszamy dzieci i młodzież do pokazania w swoich pracach, jak wyobrażają sobie takie spotkania i jakie emocje im towarzyszą.

Zapraszamy do Muzeum Narodowego i jego oddziałów: Muzeum Instrumentów Muzycznych, Muzeum Kultur Świata, Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego, Muzeum Sztuk Użytkowych w Zamku Królewskim w Poznaniu; a także poza miasto do Muzeum Pałacu w Rogalinie, Śmiełowie oraz Zamku w Gołuchowie. Po szczegóły dotyczące konkursu zapraszamy na naszą stronę (mnp.art.pl/edukacja). Wszelkich informacji udzieli także pracownicy Sekcji Edukacji Gmachu Głównego MNP: tel. 61 85 68 137

MATURALNIE O SZTUCE

Maturalnie o sztuce to cykl zajęć, których celem jest pomoc w przygotowaniu do matury z historii sztuki, dedykowany młodzieży zainteresowanej poszerzaniem wiedzy na temat sztuki. Tło każdego spotkania stanowi prezentacja multimedialna lub/i bezpośrednie obcowanie z dziełami znajdującymi się w przestrzeni Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Koszt: bilet wstępu w wysokości 10 zł (dla młodzieży uczącej się do 26 roku po okazaniu legitymacji szkolnej/studenckiej) lub bilet wstępu na stałą lub czasową ekspozycję (dla osób bez legitymacji szkolnej/studenckiej) według aktualnego cennika MNP.

Zajęcia odbywają się w wybrane czwartki miesiąca (zgodnie z harmonogramem dostępnym na stronie internetowej MNP) w godz. 15:30–17:00 w Muzeum Narodowym w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 9 (Nowy Gmach). Scenariusz i prowadzenie: Agata Migdańska, Sekcja Edukacji Gmachu Głównego MNP. Na poszczególne zajęcia obowiązują zapisy pod adresem mailowym: agata.migdalska@mnp.art.pl. Liczba miejsc jest ograniczona. Zajęcia dedykowane są młodzieży indywidualnej.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- Obowiązują stałe godziny rozpoczęcia zajęć:
 - wt.-pt. 10.15, 11.45, 13.15
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: do 60 min.
 - lekcja z warsztatem (aktywności/karty pracy): do 75 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)
- lekcja z warsztatem (aktywności/kart pracy): 130 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję stałą: 1 zł (dla każdego ucznia), dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (13 zł ulgowy, 20 zł normalny)
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej)
- w przypadku lekcji odbywających się na wystawach czasowych obowiązuje osobny cennik biletów wstępu

ZAPISY

- tel. + 61 85 68 136
- od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–15:30
- z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem (muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia zamówienia w przypadku braku wolnych terminów).
- jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczne telefoniczne powiadomienie o tym Sekcję Edukacji Gmachu Głównego MNP (tel. 61 85 68 136).
- w przypadku samodzielnego prowadzenia zajęć przez nauczyciela rezerwacja terminu nie jest wymagana. Należy jednak uprzednio poinformować Sekcję Edukacji Gmachu Głównego Muzeum Narodowego w Poznaniu, kontaktując się telefonicznie pod numerem 61 85 68 136.

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia telefonicznego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Edukator oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie w okolicy kasy.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą być skrócone lub odwołane.
- Lekcje muzealne odbywają się przy eksponatach na wystawach stałych i czasowych. Warsztaty plastyczne odbywają się w salach warsztatowych lub w galerii.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; podczas przemieszczania poduszki (służące do siedzenia przed obrazami) trzymać blisko ciała; stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami, zaangażowanie w aktywności).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

MUZEUM SZTUK UŻYTKOWYCH W ZAMKU KRÓLEWSKIM W POZNANIU

Góra Przemysła 1, Poznań

Muzeum Sztuk Użytkowych leży w samym sercu Poznania, w Zamku Królewskim ulokowanym na wzgórzu. Taras widokowy, mieszczący się w zamkowej wieży, prezentuje przepiękny widok na dachy i ulice miasta. Wewnątrz zamku około 2000 muzealiów powstałych od średniowiecza do współczesności, składa się na stałą wystawę muzeum. Można tu zobaczyć meble, wyroby ceramiczne, przedmioty ze szkła i metali, broń, biżuterię, tkaniny, stroje, design.

Tu także czeka bogata oferta edukacyjna. Podczas zwiedzania uczestnicy mogą nie tylko poznać interesujące zjawiska artystyczne, ale też bogatą historię życia codziennego – zwyczaje, domowe wnętrza i zainteresowania ludzi poprzednich epok. Grupom szkolnym proponujemy szeroki wybór lekcji muzealnych w formie spacerów po muzeum, które w atrakcyjny sposób i z wielu stron prezentują poznańską kolekcję (także na wystawach czasowych).

PRZEDSZKOLA

- **Czuję sztukę! Spacer dla pięciu zmysłów**

Świat odkrywamy przy pomocy pięciu zmysłów... Tak samo jest ze sztuką użytkową! O tym, że przez sztukę możemy doświadczyć tego, co smaczne, miękkie, pachnące czy gładkie przekonamy się podczas wycieczki pełnej wrażeń! Lekcja z warsztatem (aktywności, rysowanie)

SZKOŁY PODSTAWOWE

KLASY I–III

- **Muzealna dżungla**

W muzealnej dżungli, wśród obiektów ukrywają się dzikie zwierzęta, tajemnicze stwory i baśniowe bestie. W czasie zwiedzania postaramy się je odkryć, nazwać i oswoić. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Opowieści z wnętrza starego domu**

Czy przed wiekami ludzie mieszkali tak wygodnie jak my? Jakie sekrety skrywały dawne meble? I jak to możliwe, że wszyscy radzili sobie bez prądu? W czasie zwiedzania zajrzemy do dawnych wnętrz. Pomogą nam w tym domki dla lalek, które urządzimy miniaturkami mebli znajdujących się w kolekcji naszego muzeum. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Czuję sztukę! Spacer dla pięciu zmysłów**

Świat odkrywamy przy pomocy pięciu zmysłów... Tak samo jest ze sztuką użytkową! O tym, że przez sztukę możemy doświadczyć tego, co smaczne, miękkie, pachnące czy gładkie przekonamy się podczas wycieczki pełnej wrażeń! Lekcja z warsztatem (aktywności, rysowanie).

- **„Jaki znak Twój”?**

Po co rycerzowi była tarcza herbowa i co ma to wspólnego z godłem Polski? Podczas spotkania wspólnie zaprojektujemy swój herb i poznamy różnicę między herbem a godłem. Dowiemy się też, dlaczego naszym wspólnym znakiem jest Orzeł Biały. Lekcja z warsztatem (aktywności, rysowanie).

KLASY IV–VI

- **Opowieści z wnętrza starego domu**

Czy przed wiekami ludzie mieszkali tak wygodnie jak my? Czy mieli duże, czy małe domy? Jak to możliwe, że wszyscy radzili sobie bez prądu? I jakie sekrety skrywały dawne meble? W czasie zwiedzania zajrzemy do dawnych wnętrz i przekonamy się, czym jest „styl”. Pomogą nam w tym domki dla lalek, które urządzimy miniaturkami mebli znajdujących się w kolekcji naszego muzeum. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Niezwykłe życie zwykłych przedmiotów**

Czy w średniowieczu myto ręce przed posiłkiem? Kiedy zaczęto używać widelca? Dlaczego cukiernice zamykane były na klucz? Skąd wzięła się nazwa spodni? Jakie sekrety skrywa sekretera? Po tym zwiedzaniu już nigdy w ten sam sposób nie spojrzycie na sosjerkę i inne przedmioty codziennego użytku. Lekcja bez warsztatu.

- **Muzealny pokaz mody**

Czy kiedykolwiek marzyliście o tym, żeby zostać kimś innym? Nic nie pomaga w tym tak, jak zmiana ubrania! Zróbmy wspólnie pokaz historycznej mody i wcielmy się w księżniczki, gentlemanów, damy, szlachciców... W końcu wyszukane kreacje od wieków pozwalają nam na autokreację – stworzenie wymarzonej wersji siebie. Czy jednak my sami definiujemy to, czym jest piękny ubiór? A może to ubiór definiuje nas? Podczas spotkania przymierzemy elementy historyzujących kostiumów. Lekcja z warsztatem (przebieranie).

- **„Jaki znak Twój”?**

Po co rycerzowi była tarcza herbowa i co ma to wspólnego z godłem Polski? Podczas spotkania wspólnie zaprojektujemy swój herb i poznamy różnicę między herbem a godłem. Dowiemy się też, dlaczego naszym wspólnym znakiem jest Orzeł Biały. Lekcja z warsztatem (aktywności, rysowanie).

KLASY VII–VIII

- **Niezwykłe życie zwykłych przedmiotów**

Czy w średniowieczu myto ręce przed posiłkiem? Kiedy zaczęto używać widelca? Dlaczego cukiernice zamykane były na klucz? Skąd wzięła się nazwa spodni? Jakie sekrety skrywa sekretera? Po tym zwiedzaniu już nigdy w ten sam sposób nie spojrzycie na sosjerkę i inne przedmioty codziennego użytku. Lekcja bez warsztatu.

- **Muzealny pokaz mody**

Czy kiedykolwiek marzyliście o tym, żeby zostać kimś innym? Nic nie pomaga w tym tak, jak zmiana ubrania! Zróbmy wspólnie pokaz historycznej mody i wcielmy się w księżniczki, gentlemanów, damy,

szlachciców... W końcu wyszukane kreacje od wieków pozwalają nam na autokreację – stworzenie wymarzonej wersji siebie. Czy jednak my sami definiujemy to, czym jest piękny ubiór? A może to ubiór definiuje nas? Podczas spotkania przymierzmy elementy historyzujących kostiumów. Lekcja z warsztatem (przebieranie).

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **Niezwykłe życie zwykłych przedmiotów**

Czy w średniowieczu myto ręce przed posiłkiem? Kiedy zaczęto używać widelca? Dlaczego cukiernice zamykane były na klucz? Skąd wzięta się nazwa spodni? Jakie sekrety skrywa sekretera? Po tym zwiedzaniu już nigdy w ten sam sposób nie spojrzycie na sosjerkę i inne przedmioty codziennego użytku. Lekcja bez warsztatu.

- **Historia brudu**

Dziś posiadanie łazienki jest rzeczą oczywistą, ale historia ludzkości wcale nie jest historią higieny, lecz historią brudu. w czasie zwiedzania sprawdzimy, jak w kolejnych epokach zmieniano się pojęcie słowa „czystość”. Lekcja bez warsztatu.

- **Muzealny pokaz mody**

Czy kiedykolwiek marzyliście o tym, żeby zostać kimś innym? Nic nie pomaga w tym tak, jak zmiana ubrania! Zróbmy wspólnie pokaz historycznej mody i wcielmy się w księżniczki, gentlemanów, damy, szlachciców... W końcu wyszukane kreacje od wieków pozwalają nam na autokreację – stworzenie wymarzonej wersji siebie. Czy jednak my sami definiujemy to, czym jest piękny ubiór? A może to ubiór definiuje nas? Podczas spotkania przymierzmy elementy historyzujących kostiumów. Lekcja z warsztatem (przebieranie).

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: ok. 45 min.
 - lekcja z warsztatem: ok. 60 min.

Muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia zamówienia w przypadku braku wolnych terminów.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)
- lekcja z warsztatem: 130 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję stałą: 1 zł (dla każdego ucznia), dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (13 zł ulgowy, 20 zł normalny)
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej)
- w przypadku lekcji odbywających się na wystawach czasowych obowiązuje osobny cennik biletów wstępu

ZAPISY

- edukacja: Aleksandra Nieścioruk
- tel.: 725 270 076 (od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–15:30)
- e-mail: edukacja.msu@mnp.art.pl

Jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczne telefoniczne powiadomienie o tym Działu Edukacji Muzeum Sztuk Użytkowych w Zamku Królewskim w Poznaniu (tel. 725 270 076).

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia telefonicznego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Jeśli wybrany temat lekcji tego wymaga, należy przynieść własne materiały plastyczne / przybory do pisania (ustalone podczas rezerwacji).

- Uczniowie powinni zabrać ze sobą legitymacje szkolne.
- Pracownik Działu Edukacji oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie przy kasie.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą być skrócone lub odwołane.
- Lekcje muzealne odbywają się przy eksponatach na wystawach stałych i czasowych. Warsztaty plastyczne odbywają się w salach warsztatowych lub w galerii.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; prosimy, by podczas przemieszczania poduszki (służące do siedzenia przed obrazami) trzymać blisko ciała; należy stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami, zaangażowanie w aktywności).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Sztuk Użytkowych, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

WIELKOPOLSKIE MUZEUM WOJSKOWE

Stary Rynek 9, Poznań

Muzeum mieści się w centralnej części Starego Rynku, w jednym z dwóch wybudowanych po zniszczeniach wojennych pawilonach. W ekspozycji stałej muzeum prezentuje broń białą, broń palną, uzbrojenie ochronne, znaki wojskowe, mundury i oporządzenie z okresu od X do XXI wieku. Zdobi ją malarstwo batalistyczne, m.in. największy i najbardziej efektowny fragment panoramy *Bitwa pod piramidami* Wojciecha Kossaka z 1901 r. Na wyróżnienie zasługuje również zbiór muzealiów dotyczących Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 i Wojsk Wielkopolskich, z których swój rodowód wywodzi właśnie Wielkopolskie Muzeum Wojskowe.

Podstawową ofertę edukacyjną stanowią lekcje muzealne z warsztatami oraz wykłady z prezentacjami skierowane do szkół i kół zainteresowań. Wszystkie zajęcia przeprowadzane są na salach ekspozycyjnych i opierają się na zbiorach muzeum. Większość tematów przeznaczonych dla szkół może być realizowana we wszystkich grupach wiekowych, podział według klas szkolnych jest raczej umowny. Na podstawie znajomości swojej grupy nauczyciel wybiera temat, który najbardziej wiąże się z realizowanym programem szkolnym. Możliwe jest także oprowadzanie po całości ekspozycji stałej. Zajęcia są prowadzone przez pracowników merytorycznych muzeum.

Oferta lekcji muzealnych z warsztatami obejmuje kilkanaście tematów. Odnoszą się m. in. do symboli narodowych i znaków wojskowych. Wiele z nich miało swój początek w średniowieczu, tematyka rycerska jest jednym z najchętniej wybieranych. Przywoływane są ważne wydarzenia z historii, których ilustracje znajdziemy w salach muzealnych, jak wojny XVII w., I wojna światowa, Powstanie Wielkopolskie 1918–1919.

TEMATY LEKCJI MUZEALNYCH Z WARSZTATAMI

- Herb, barwy i hymn państwa polskiego

Zajęcia poświęcone okolicznościom powstania hymnu oraz barwom i elementom herbu. Podczas zajęć prezentowane są m.in. flaga, sztandar, bandera i inne znaki.

- **W czasach rycerzy i dam**

Zajęcia prowadzone z użyciem rekonstrukcji przedmiotów z epoki, odpowiadające na pytania: kim byli rycerze i czym się zajmowali, jak wyglądała broń i zbroje, jak wyglądało życie średniowiecznej damy. Zajęcia połączone z inscenizacją średniowiecznej ceremonii pasowania na rycerza i przyjęcia orderu. Na ekspozycji muzealnej zostanie przedstawione funkcjonowanie tych tradycji w wojsku polskim.

- **Polskie znaki wojskowe**

Dzieje polskich znaków wojskowych, przede wszystkim chorągwi i sztandarów, na podstawie obiektów znajdujących się wśród eksponatów muzeum.

- **Mundur i oznaki Wojska Polskiego 1918–2008**

Opowieść o wyglądzie żołnierzy Wojsk Wielkopolskich oraz odrodzonego Wojska Polskiego różnych rodzajów służb, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, ludowego Wojska Polskiego, Sił Zbrojnych III RP, aż do Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Iraku na przykładach obiektów prezentowanych na ekspozycji muzealnej.

- **Polska Marynarka Wojenna**

Przypomnienie dziejów Polskiej Marynarki Wojennej, jej barwy i broni na podstawie eksponowanych muzealiów.

- **Wojny Polski XVII w.**

Lekcja jest uzupełnieniem zajęć z historii. Uczniowie mają możliwość obejrzenia elementów uzbrojenia (zbroje, broń, rzędy końskie) używanych na polach bitew w XVII w.

- **Piekło w okopach – I wojna światowa**

Zajęcia odpowiadają na pytania dotyczące sposobów walki podczas Wielkiej Wojny – jakiego umundurowania, ekwipunku i broni używano, co spisywało się w boju i co robili żołnierze walczących mocarstw by przetrwać. Realia tego brutalnego, lecz często zapomnianego konfliktu, który miał istotny wpływ na historię świata i Polski w XX w., przybliżone zostaną za pomocą zdjęć, eksponatów i pamiątek.

- **Powstanie wielkopolskie 1918–1919**

Lekcja zapoznaje uczniów z materiałem ikonograficznym, pamiątkami, mundurami i bronią, związanymi z powstaniem.

- **Panoramy historyczne**

Oglądając największy zachowany fragment panoramy Wojciech Kossaka *Bitwa pod piramidami*, uczniowie zapoznają się z malarstwem batalistycznym i tradycjami polskiego oręża.

- **Przybyli ułani**

W nawiązaniu do prezentowanych na ekspozycji pamiątek związanych z 15. Pułkiem Ułanów Poznańskich, zwanym „Dziećmi Poznania”, uczniowie usłyszą opowieść o służbie w pułkach polskiej kawalerii i tradycjach kontynuowanych we współczesnym Wojsku Polskim.

- **Broń dawna – broń piękna**

Zajęcia prezentują zbiory muzeum. Zwiedzając ekspozycję stałą uczniowie zapoznają się z historią i tradycjami związanymi ze stosowaniem broni białej oraz różnych typów broni palnej. Oglądają przedmioty, których posiadanie miało nie tylko charakter użytkowy lecz także jako dzieła rzemiosła artystycznego były źródłem prestiżu i obiektem pożądania kolekcjonerów.

Wykłady opierają się na pokazach multimedialnych i fragmentach ekspozycji muzealnej. Ich liczba zawiera blisko czterdzieści tytułów. Realizowane są na specjalne zamówienie dla różnych grup zorganizowanych.

TEMATY WYKŁADÓW I PREZENTACJI

1. Orzeł Biały. Herb i barwy państwa polskiego
2. Początki rycerstwa i kultury rycerskiej X–XII w.
3. Zmagania półksiężyc a krzyż – kampanie i wojskowość wypraw krzyżowych
4. Oblężenie średniowiecznego zamku na przykładzie ataku na Château Gaillard (1203–1204)
5. Średniowieczna broń i barwa X–XV w.
6. Grunwald 1410 – decydujące starcie
7. Polacy w Hiszpanii pod wodzą Napoleona
8. Biżuteria patriotyczna w dobie manifestacji warszawskich z 1861 r.
9. Bitwy i potyczki powstania styczniowego
10. Mundury powstania styczniowego
11. Zobaczyć bohatera. Wizerunki świadków i uczestników powstania styczniowego 1863–1864
12. Trzy dokumenty władz powstańczych z 1863 r. w zbiorach Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego
13. Wielkopole w powstaniu styczniowym – gen. Edmund Taczanowski

14. Wielkopole w powstaniu styczniowym – dyktator powstania Marian Langiewicz
15. Legionista z Szamotuł – pułkownik Edmund Callier
16. Biżuteria patriotyczna w zbiorach Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego
17. Pierwsza wojna światowa – wydarzenia roku 1916
18. Sto lat temu. Rok 1916
19. Sto lat temu – wypadki roku 1917
20. Sto lat temu – wypadki roku 1918
21. Wojenny album poznańskiego sapera Michała Lorkiewicza z lat 1916–1918
22. Taktyka i ekwipunek niemieckich oddziałów szturmowych w I wojnie światowej
23. Powstanie wielkopolskie 1918–1919 – co jeszcze warto pamiętać
24. Powstańczym szlakiem w dzisiejszym Poznaniu (powstanie wielkopolskie 1918–1919)
25. Poznań 1919 w obiektywie Kazimierza Gregera
26. Wojsko Wielkopolskie w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920
27. Wojsko Wielkopolskie w walkach o granice na Wschodzie 1919–1921
28. Barwa i broń powstania wielkopolskiego i Wojsk Wielkopolskich 1918–1921
29. Pamiętnik lotniczy. Pokaz fotografii dotyczących lotnictwa polskiego w latach 1919–1939 ze zbiorów Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego
30. Dębscy, Sękowie i inni. Wojenne losy polskich rodzin w latach 1939–1945
31. Monte Cassino – 18 maja 1944 – polskie zwycięstwo
32. Koń w służbie wojska
33. Rozwój ręcznej broni palnej w XIX w.
34. Sylwetki żołnierzy. Wybrane zagadnienia z dziejów munduru
35. Artyści żołnierze – autorzy dzieł prezentowanych na ekspozycji Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego
36. Długa droga płk. Alberta Traegera. Pamiątki służby dawnego oficera armii rosyjskiej, 1 Korpusu Polskiego gen. J. Dowbora-Muśnickiego i zastępcy dowódcy 15 Pułku Ułanów Poznańskich oraz dowódcy 18 Pułku Ułanów Pomorskich
Ilustrowane dzieje 1 Pułku Strzelców Wielkopolskich (55 Poznańskiego Pułku Piechoty) 1919–1921
37. 80 lat temu w Jangi Jul – historia powstania Batalionu „S” w 1942 r.
38. Album ppłk. Edmunda Majewskiego – 15 Pułk Ułanów Poznańskich w latach 1942–1948 na fotografii
39. Zachęcamy do korzystania z interaktywnych aplikacji edukacyjnych, przygotowanych w zakresie merytorycznym z kluczowym udziałem pracowników Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego, w oparciu o zbiory muzeum.

Wielkopole 1920. Mapy czasu. To multimedialna mapa lokalizacji wydarzeń, będących polem działań wojsk wielkopolskich w walkach polsko-bolszewickich 1919–1920, z podziałem na poszczególne epizody, miasta i główne postacie wpisane w ciąg chronologii. Prezentuje ponad 450 archiwalnych zdjęć, ilustracji, map i dokumentów oraz setki zdjęć z rekonstrukcji i etiud filmowych. Zawiera scenariusze gotowych lekcji historii, które pomogą zachować pamięć i dziedzictwo obrońców młodej polskiej niepodległości, którzy nierzadko są członkami naszych, poznańskich i wielkopolskich rodzin.

wielkopole1920.mapyczasu.pl

Ułani. Mapy czasu – Dzieci Poznania. Dzieje 15 Pułku Ułanów Poznańskich. To multimedialna mapa lokalizacji wydarzeń, będących polem działań 15 Pułku Ułanów Poznańskich na szlakach niepodległości od powstania w 1918 r. i kampanii II wojny światowej po współczesnych kontynuatorów tradycji. Prezentuje setki, często dotąd niepublikowanych zdjęć archiwalnych oraz oryginalnych obiektów, materiały z rekonstrukcji, cytaty ze źródeł dokumentalnych.

ulani.mapyczasu.pl

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: do 60 min.
 - lekcja z warsztatem (aktywności/karty pracy): do 75 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)
- lekcja z warsztatem (aktywności/kart pracy): 130 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję stałą: 1 zł (dla każdego ucznia), dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (10 zł ulgowy, 15 zł normalny)
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej)

ZAPISY

- tel. 61 852 67 39.
- od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–15:30
- jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczny kontakt telefoniczny.

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia telefonicznego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Pracownik muzeum oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie w okolicy kasy.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą być skrócone lub odwołane.
- Lekcje muzealne odbywają się przy eksponatach na wystawach stałych i czasowych.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

MUZEUM INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

Stary Rynek 45, Poznań

Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu jest jedyną tego typu placówką w Polsce, gromadzącą zarówno profesjonalne instrumenty muzyczne, jak i instrumenty tradycyjne różnych kultur świata. Przechowywanych jest tu blisko 3000 obiektów, z czego ok. 600 prezentowanych jest na ekspozycji stałej muzeum. Oprócz instrumentów muzycznych w kolekcji znajdują się również pamiątki po muzykach lub istotnych wydarzeniach muzycznych (listy, plakaty, batuty), rękopisy muzyczne, płyty gramofonowe oraz akcesoria muzyczne.

Oferta edukacyjna to przede wszystkim lekcje muzealne i oprowadzania, które w ciekawy sposób zapoznają uczniów z wybranymi elementami ekspozycji, ukazując instrumenty w szerokim kontekście epoki, zespołu, miejsca i tradycji. Podczas zajęć podejmowane są różnorodne aktywności – uczestnicy wsłuchują się w brzmienia oglądanych instrumentów, wchodzą w interakcje z prowadzącym, rozwiązują zadania i zagadki, a najmłodsi mają okazję by zagrać po raz pierwszy na skrzypcach czy ukulele. Niektóre lekcje wzbogacone są o warsztaty muzyczne z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych i innych rekwizytów edukacyjnych. Z kolei zajęcia dla szkół średnich mają charakter klasycznego oprowadzania – zaproponowane tematy nie tylko poszerzają muzyczne horyzonty uczniów, ale także tworzą świetny kontekst dla treści z zakresu przedmiotów humanistycznych. Grupy szkolne mogą również skorzystać z ogólnego oprowadzania po całości ekspozycji.

PRZEDSZKOLA (dzieci od 5 roku życia)

- **Tajemnice instrumentów muzycznych** (lekcja)

Na przykładzie zaprezentowanych na żywo instrumentów, uczestnicy zajęć poznają tajemnice, jakie kryją w sobie poszczególne rodziny instrumentów – co znajduje się wewnątrz fortepianu? Dlaczego skrzypce zaliczamy do instrumentów smyczkowych? Każdy, kto spróbuje wydobyć z nich dźwięk, zapamięta odpowiedź na długie lata.

- **Muzyczne samograje** (lekcja z warsztatem)

Podczas zajęć uczestnicy poznają sposób działania różnych mechanizmów grających, zajrzą w ich niedostępne na co dzień zakamarki, a nawet posłuchają brzmienia zabytkowej katarynki. Na koniec skomponują wspólnie muzykę na wyjątkową pozytywkę.

- **Królewskie instrumenty muzyczne** (lekcja)

Jakiej muzyki słuchano na królewskich dworach? Czy królowie mieli swoje ulubione instrumenty? Czy królowie wypadało grać na trąbce? Odpowiedzi znajdziemy wędrując wśród muzealnych eksponatów.

- **W saloniku Chopina** (lekcja z warsztatem)

Muzyczny wycinek z życia Fryderyka Chopina. Jakie instrumenty były popularne za jego czasów, a jakie preferował sam wybitny kompozytor i pianista? Wstęp, podczas którego nastąpi prezentacja instrumentów i przykładów muzycznych, doprowadzi do zaprojektowania własnego wymarzonego saloniku Chopina.

- **Muzyczna podróż dookoła świata** (lekcja z warsztatem)

Wyruszamy na najwyższe piętro muzeum, by odkrywać niezwykle brzmienia instrumentów z Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej, a w każdym zakątku świata czekają nas ciekawe zadania i zagadki do rozwiązania.

- **Muzyczne opowieści** (lekcja z warsztatem)

W naszym muzeum odnaleźć można instrumenty, które stale chciałyby opowiadać te same historie – o pięknych koniach przemierzających bezkresne stepy, o zbliżającym się czasie świąt, o niezwykłych dalekich krajach... Okazuje się jednak, że z każdego nawet najprostszego instrumentu da się wyczarować jakąś muzyczną opowieść – może spróbujemy ją zagrać razem? Zwieńczenie lekcji stanowi wspólna zabawa z instrumentami.

- **Cztery strony/struny Henryka Wieniawskiego** (lekcja z warsztatem)

Zapraszamy w podróż dylżansem, koleją żelazną i statkiem z Henrykiem Wieniawskim i jego skrzypcami po miastach Europy i Ameryki. Gdy wrócimy do Poznania, napełnieni muzycznymi opowieściami, zaprojektujemy plakat Konkursu Skrzypcowego.

SZKOŁY PODSTAWOWE

KLASY I–III

- **Tajemnice instrumentów muzycznych** (lekcja)

Na przykładzie zaprezentowanych na żywo instrumentów, uczestnicy zajęć poznają tajemnice, jakie kryją w sobie poszczególne rodziny instrumentów – co znajduje się wewnątrz fortepianu? Dlaczego skrzypce zaliczamy do instrumentów smyczkowych? Każdy, kto spróbuje wydobyć z nich dźwięk, zapamięta odpowiedź na długie lata.

- **Muzyczne samograje** (lekcja z warsztatem)

Podczas zajęć uczniowie poznają sposób działania różnych mechanizmów grających, zajrzą w ich niedostępne na co dzień zakamarki, a nawet posłuchają brzmienia zabytkowej katarynki. Zwieńczeniem lekcji będzie samodzielna próba zakodowania muzyki na kartce papieru... Jak poradzi sobie z odczytaniem tego szyfru muzealna pozytywka?

- **Królewskie instrumenty muzyczne** (lekcja)

Jakiej muzyki słuchano na królewskich dworach? Czy królowie mieli swoje ulubione instrumenty? Czy królowie wypadało grać na trąbce? Odpowiedzi znajdziemy wędrując wśród muzealnych eksponatów.

- **W saloniku Chopina** (lekcja z warsztatem)

Muzyczny wycinek z życia Fryderyka Chopina. Jakie instrumenty były popularne za jego czasów, a jakie preferował sam wybitny kompozytor i pianista? Wstęp, podczas którego nastąpi prezentacja instrumentów i przykładów muzycznych, doprowadzi do zaprojektowania własnego wymarzonego saloniku Chopina.

- **Muzyczna podróż dookoła świata** (lekcja z warsztatem)

Wyruszamy na ostatnie piętro muzealnej ekspozycji, by odkrywać niezwykle brzmienia instrumentów z Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej, a w każdym zakątku świata czekają nas ciekawe zadania i zagadki do rozwiązania. Lekcję uzupełnia krótki warsztat muzyczny ze śpiewem i grą na instrumentach perkusyjnych.

- **Muzyczne opowieści** (lekcja z warsztatem)

W naszym muzeum odnaleźć można instrumenty, które stale chciałyby opowiadać te same historie – o pięknych koniach przemierzających bezkresne stepy, o zbliżającym się czasie świąt, o niezwykłych dalekich krajach... Okazuje się jednak, że z każdego nawet najprostszego instrumentu da się wyczarować jakąś muzyczną opowieść – może spróbujemy ją zagrać razem? Zwieńczenie lekcji stanowi wspólna zabawa z instrumentami.

- **Cztery strony/struny Henryka Wieniawskiego** (lekcja z warsztatem)

Zapraszamy w podróż dylżansem, koleją żelazną i statkiem z Henrykiem Wieniawskim i jego skrzypcami po miastach Europy i Ameryki. Gdy wrócimy do Poznania, napełnieni muzycznymi opowieściami, zaprojektujemy plakat Konkursu Skrzypcowego.

KLASY IV–VIII

- **Muzyczne samograje** (lekcja z warsztatem)

Podczas zajęć uczniowie poznają sposób działania różnych mechanizmów grających, zająrzą w ich niedostępne na co dzień zakamarki, a nawet posłuchają brzmienia zabytkowej katarynki. Zwieńczeniem lekcji będzie samodzielna próba zakodowania muzyki na kartce papieru... Jak poradzi sobie z odczytaniem tego szyfru muzealna pozytywka?

- **Królewskie instrumenty muzyczne** (lekcja)

Jakiej muzyki słuchano na królewskich dworach? Czy królowie mieli swoje ulubione instrumenty? Czy królownie wypadało grać na trąbce? Odpowiedzi znajdziemy wędrując wśród muzealnych eksponatów.

- **Po co orkiestrze dyrygent?** (lekcja z warsztatem)

Kto sam zasiądzie w orkiestrze, z pewnością znajdzie odpowiedź na tytułowe pytanie. Zapraszamy na warsztaty muzyczne połączone z opowieścią o orkiestrze symfonicznej i narodzinach zawodu dyrygenta.

- **Muzyczna podróż dookoła świata** (lekcja z warsztatem)

Wyposażeni w mapę ruszamy odkrywać niezwykle brzmienia instrumentów z Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej, a w każdym zakątku świata czekają nas ciekawe opowieści i zadania do rozwiązania. Lekcję uzupełnia krótki warsztat muzyczny ze śpiewem i grą na instrumentach perkusyjnych.

- **Dźwięk – co to takiego?** (lekcja)

Co to jest dźwięk, jak powstaje i czy można go zobaczyć? Dlaczego instrumenty różnie brzmią? Podczas zwiedzania muzeum zastanowimy się nad odpowiedziami na te pytania, przypomnimy sobie jakie mamy grupy instrumentów i co jest ich źródłem dźwięku oraz zobaczymy tajemnicze figury Chłodniego.

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **W świecie instrumentów mechanicznych** (lekcja z warsztatem)

W pierwszej części zajęć uczniowie poznają sposób działania różnych mechanizmów grających – od pozytywki, przez katarynkę, aż po szafę grającą. Będzie to wyjątkowa okazja, by usłyszeć na żywo brzmienia zabytkowych instrumentów, a także zająrzyć w ich niedostępne na co dzień zakamarki. Podczas kończącego lekcję warsztatu uczestnicy spróbują zakodować muzykę na papierowej taśmie używanej w pozytywkach.

- **Królewskie instrumenty muzyczne** (lekcja)

Jakie instrumenty rozbrzmiewały na europejskich dworach? Podczas zajęć obejrzymy zarówno zapomniane dziś lutnie i szałamaje, jak i wcześniejsze formy rozpoznawalnych powszechnie fletów i trąbek. Przygodę z królewskimi instrumentami rozpoczniemy od muzyki późnego średniowiecza, a zakończymy na XVIII-wiecznym dworze władcy Prus.

- **Muzyczna podróż dookoła świata** (lekcja z warsztatem)

Europejska muzyka profesjonalna to jedynie kropla w morzu wielu „muzyk”, z których każda posiada oryginalne instrumentarium, odmienną praktykę wykonawczą, a nawet własną teorię muzyki. Podczas zajęć zapoznamy się z niezwykle muzyczną różnorodnością kultur świata. Zapraszamy do wsłuchania się w niecodzienne dla nas brzmienia instrumentów z Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej.

- **Dźwięk – co to takiego?** (lekcja)

Co to jest dźwięk, jak powstaje i czy można go zobaczyć? Dlaczego instrumenty różnie brzmią? Podczas zwiedzania muzeum zastanowimy się nad odpowiedziami na te pytania, przypomnimy sobie jakie mamy grupy instrumentów i co jest ich źródłem dźwięku oraz zobaczymy tajemnicze figury Chłodniego.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: do 60 min.
 - lekcja z warsztatem: do 75 min.
 - oprowadzanie: 75–90 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)
- lekcja z warsztatem: 130 zł (od grupy)
- oprowadzanie: 150 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję: 1 zł, dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (10 zł ulgowy, 15 zł normalny)
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej)

ZAPISY

- edukacja: Bogna Jakubowska, Ludwika Kaczmarek
- tel. +48 61 85 20 857
- e-mail: bogna.jakubowska@mnp.art.pl
- od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–15:00
- Z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia zamówienia w przypadku braku wolnych terminów).
- Jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczny kontakt telefoniczny.
- Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia dokonanego telefonicznie lub drogą mailową.
- Uczniowie powinni zabrać ze sobą legitymacje szkolne.
- Pracownik muzeum oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie przy kasie.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min. mogą być skrócone lub odwołane.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; prosimy, by podczas przemieszczania poduszki (służące do siedzenia przed eksponatami) trzymać blisko ciała; należy stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami, zaangażowanie w aktywności).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

MUZEUM KULTUR ŚWIATA

Grobla 25, Poznań

Muzeum Kultur Świata (dawniej: Muzeum Etnograficzne) znajduje się blisko Starego Rynku w Poznaniu. Mieści się w pięknie zdobionym budynku dawnej loży masońskiej. W muzeum, zgodnie z nazwą i profilem działalności, zgromadzone zostały różne przedmioty z całego świata, które mają zarówno wartość historyczną, kulturową, jak i estetyczną.

Grupom szkolnym proponujemy zajęcia w oparciu o metody aktywizujące, pozwalające uczestnikom poznać świat różnymi zmysłami. Bardzo ważnym punktem spotkań będzie wymiana wzajemnych doświadczeń i spostrzeżeń. Zależy nam na tym, aby spotkania w Muzeum Kultur Świata wspierały rozwój krytycznego myślenia, zachęcały do zadawania pytań i poszukiwania odpowiedzi nie tylko na temat świata, ale też samego siebie. Planujemy lekcje i warsztaty, których celem będzie ukazanie, że jesteśmy częścią różnorodnego świata. Spotkania będą kłaść nacisk na uświadomienie nie tylko różnic, ale również podobieństw, poprzez opowieści o kulturach bez uproszczeń, z łamaniem stereotypów. Towarzyszyć im będzie także dyskusja nad zmianą relacji człowieka z naturą skłaniającą do refleksji nad ekologią. Podkreśleniem tej kwestii jest eksponowanie obiektów stworzonych z różnych materiałów naturalnych dostępnych w miejscu osiedlenia danej kultury.

PRZEDSZKOLE

- Co lama wie o Peru?

Na wystawie EXotica? dzieci odbędą podróż do Peru, górzystego kraju o niezwykle bogatej historii i kulturze, a także ojczyzny lamy. Podczas spotkania uczestnicy poznają najważniejsze aspekty kultury

Peru, a opowieść o kraju będzie przeplatana historiami o lamie, zwierzęciu, które od wieków odgrywa ważną rolę w życiu mieszkańców Andów. Lama nie tylko pomagała w codziennych pracach i transporcie, ale była również obecna w kulturze i tradycjach mieszkańców tego regionu. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Do wyboru, do koloru. Stroje ludowe szyte na miarę**

Na wystawie *Kreacje. Stroje ludowe rysowane na miarę* poznamy różnorodność i specyfikę polskich strojów ludowych. Spróbujemy odpowiedzieć na pytania: Czym były stroje ludowe? Dlaczego się o nich uczymy? Jaką dzisiaj mają wartość? Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

SZKOŁY PODSTAWOWE

KLASY I–III

- **Obywatele świata**

Podróż przez kontynenty, w którą zabiorą nas obiekty z wystawy *EXotica?*. Opowieść o różnorodności świata będzie punktem wyjścia do refleksji na temat podobieństw. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod aktywizujących, dzięki czemu uczestnicy uruchomią wszystkie zmysły. Celem zajęć jest kształtowanie postaw empatii, szacunku, tolerancji, otwartości i ciekawości świata. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Do wyboru, do koloru. Stroje ludowe szyte na miarę**

Na wystawie *Kreacje. Stroje ludowe rysowane na miarę* poznamy różnorodność i specyfikę polskich strojów ludowych. Spróbujemy odpowiedzieć na pytania: Czym były stroje ludowe? Dlaczego się o nich uczymy? Jaką dzisiaj mają wartość? Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Było sobie... ubranie.**

Zajęcia, podczas których poznamy drogę, jaką musi przejść włókno, aby stać się czymś ubraniem. Dotkniemy naturalnych materiałów oraz dowiemy się ciekawostek o warsztacie pracy krawca. Zajęcia będą dobrym wstępem do rozmów o świadomej ekologii. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne lub upcycling).

- **Warsztaty bożonarodzeniowe „Mieszkańcy szopki”**

Podczas warsztatów uczestnicy poznają historię i symbolikę bożonarodzeniowej szopki oraz przyjrzą się postaciom, które tradycyjnie pojawiają się w jej wnętrzu. Porozmawiamy o ich znaczeniu i o tym, jak przedstawiano je w różnych miejscach i tradycjach. Spotkanie zakończy się częścią plastyczną, podczas której uczestnicy stworzą własnych mieszkańców szopki.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 16.11 do 18.12.2026 r.

- **Wielkanocne spotkanie z tradycją**

W trakcie spotkania opowiemy o wielkanocnych obrzędach, symbolach i przedmiotach, które od pokoleń towarzyszą świątecznemu czasowi. W tym roku skupimy się na Polsce. Po części narracyjnej przyjdzie czas na działania twórcze! Podczas warsztatu techniczno-plastycznego dzieci wykonają własną wielkanocną pamiątkę inspirowaną tradycjami i zbiorami muzeum, którą będą mogły zabrać ze sobą do domu.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 2.03 do 24.03.2027 r.

- **Kazuar i jego supermoce – opowieść o niezwykłym ptaku z Nowej Gwinei**

Podczas spotkania uczestnicy poznają kazuara – niezwykłego ptaka zamieszkującego Nową Gwineę oraz północno-wschodnią Australię. Przyjrzymy się jego budowie i dowiemy się, jak poszczególne części ciała pomagają mu funkcjonować w naturalnym środowisku. Porozmawiamy także o znaczeniu kazuara dla lokalnego ekosystemu i kultur mieszkańców Nowej Gwinei. Poznamy jego obecność w mitach i wierzeniach Papuasów oraz dowiemy się, jak jego pióra i elementy kostne wykorzystywano do tworzenia ozdób i przedmiotów obrzędowych. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Po co ludzie zbierają przedmioty?**

Zajęcia, podczas których dzieci poznają ideę kolekcjonowania i dowiadują się, jak przedmioty mogą opowiadać historie o ludziach, kulturach i odległych miejscach. Podczas oglądania eksponatów nowogwinejskich z kolekcji prof. Józefa Zwierzyckiego uczniowie zastanawiają się, dlaczego ludzie gromadzą i chronią przedmioty oraz jaką rolę pełnią muzea. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

KLASY IV–VI

- **Obywatele świata**

Podróż przez kontynenty, w którą zabiorą nas obiekty z wystawy *EXotica?*. Opowieść o różnorodności świata będzie punktem wyjścia do refleksji na temat podobieństw. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod aktywizujących, dzięki czemu uczestnicy uruchomią wszystkie zmysły. Celem zajęć jest kształtowanie postaw empatii, szacunku, tolerancji, otwartości i ciekawości świata. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Do wyboru, do koloru. Stroje ludowe szyte na miarę**

Na wystawie *Kreacje. Stroje ludowe rysowane na miarę* poznamy różnorodność i specyfikę polskich strojów ludowych. Spróbujemy odpowiedzieć na pytania: Czym były stroje ludowe? Dlaczego się o nich uczymy? Jaką dzisiaj mają wartość? Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Było sobie... ubranie**

Zajęcia, podczas których poznamy drogę, jaką musi przejść włókno, aby stać się czymś ubraniem. Dotkniemy naturalnych materiałów oraz dowiemy się ciekawostek o warsztacie pracy krawca. Zajęcia będą dobrym wstępem do rozmów o świadomej ekologii. Lekcja z warsztatem (upcycling).

- **Kazuar i jego supermoce – opowieść o niezwykłym ptaku z Nowej Gwinei**

Podczas spotkania uczestnicy poznają kazuara – niezwykłego ptaka zamieszkującego Nową Gwineę oraz północno-wschodnią Australię. Przyjrzymy się jego budowie i dowiemy się, jak poszczególne części ciała pomagają mu funkcjonować w naturalnym środowisku. Porozmawiamy także o znaczeniu kazuara dla lokalnego ekosystemu i kultur mieszkańców Nowej Gwinei. Poznamy jego obecność w mitach i wierzeniach Papuasów oraz dowiemy się, jak jego pióra i elementy kostne wykorzystywano do tworzenia ozdób i przedmiotów obrzędowych. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Co mówi przedmiot. Odkrywamy tajemnice buddyzmu**

Podczas zajęć uczniowie poznają podstawowe idee buddyzmu oraz znaczenie przedmiotów związanych z tą tradycją. Przyglądając się muzealnym obiektom, m.in. rytualnemu nożowi *drigug* i flagom modlitewnym, zastanowią się, co przedmioty mogą powiedzieć o wierzeniach i sposobie myślenia ludzi, którzy ich używali. Lekcja z warsztatem – tworzenie mandali inspirowanej tradycją buddyjską (techniki plastyczne).

- **Maska niejedno ma imię... – poznajemy maski Afryki**

Podczas spotkania uczestnicy poznają różnorodne maski z Afryki i dowiedzą się, jaką rolę pełniły w życiu mieszkańców wybranych regionów. Przyjrzymy się ich kształtom, materiałom i zdobieniom oraz poznamy ich znaczenie podczas obrzędów i uroczystości. Zwrócimy uwagę na to, że maska często nie jest jedynie nakryciem twarzy, lecz częścią całego stroju i kreowanej postaci. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Warsztaty bożonarodzeniowe „Mieszkańcy szopki”**

Podczas warsztatów uczestnicy poznają historię i symbolikę bożonarodzeniowej szopki oraz przyjrzą się postaciom, które tradycyjnie pojawiają się w jej wnętrzu. Porozmawiamy o ich znaczeniu i o tym, jak przedstawiano je w różnych miejscach i tradycjach. Spotkanie zakończy się częścią plastyczną, podczas której uczestnicy stworzą własnych mieszkańców szopki.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 16.11 do 18.12.2026 r.

- **Wielkanocne spotkanie z tradycją**

W trakcie spotkania opowiemy o wielkanocnych obrzędach, symbolach i przedmiotach, które od pokoleń towarzyszą świątecznemu czasowi. W tym roku skupimy się na Polsce. Po części narracyjnej przyjdzie czas na działania twórcze! Podczas warsztatu techniczno-plastycznego dzieci wykonają własną wielkanocną pamiątkę inspirowaną tradycjami i zbiorami muzeum, którą będą mogły zabrać ze sobą do domu.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 2.03 do 24.03.2027 r.

KLASY VII–VIII

- **Dookoła świata bez uprzedzeń**

Podczas spaceru po wystawie *EXotica?* zastanowimy się nad znaczeniem słowa „egzotyczny”. Poznając historię wybranych obiektów i kontekst tworzenia kolekcji porozmawiamy o stereotypach i tolerancji. Poszukamy różnic i podobieństw między kulturami. Przy okazji poznamy rzeczywisty, współczesny obraz krajów, z których pochodzą prezentowane eksponaty. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Co kraj to obyczaj**

Opowieść o najważniejszych świętach w różnych kulturach i religiach. Krótka rozmowa o różnicach w świętowaniu Bożego Narodzenia lub Wielkanocy w wybranych krajach na świecie, będzie punktem wyjścia do poznawania obchodów świąt w różnych religiach. W zależności od potrzeb grupy zajęcia mogą skupiać się wyłącznie na tradycjach bożonarodzeniowych lub wielkanocnych na świecie. Lekcja muzealna lub lekcja z warsztatem.

- **Maska niejedno ma imię... – poznajemy maski Afryki**

Podczas spotkania uczestnicy poznają różnorodne maski z Afryki i dowiedzą się, jaką rolę pełniły w życiu mieszkańców wybranych regionów. Przyjrzymy się ich kształtom, materiałom i zdobieniom oraz poznamy ich znaczenie podczas obrzędów i uroczystości. Zwrócimy uwagę na to, że maska często nie jest jedynie nakryciem twarzy, lecz częścią całego stroju i kreowanej postaci. Lekcja z warsztatem (techniki plastyczne).

- **Warsztaty bożonarodzeniowe „Mieszkańcy szopki”**

Podczas warsztatów uczestnicy poznają historię i symbolikę bożonarodzeniowej szopki oraz przyjrzą się postaciom, które tradycyjnie pojawiają się w jej wnętrzu. Porozmawiamy o ich znaczeniu i o tym, jak przedstawiano je w różnych miejscach i tradycjach. Spotkanie zakończy się częścią plastyczną, podczas której uczestnicy stworzą własnych mieszkańców szopki.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 16.11 do 18.12.2026 r.

- **Wielkanocne spotkanie z tradycją**

W trakcie spotkania opowiemy o wielkanocnych obrzędach, symbolach i przedmiotach, które od pokoleń towarzyszą świątecznemu czasowi. W tym roku skupimy się na Polsce. Po części narracyjnej przyjdzie czas na działania twórcze! Podczas warsztatu techniczno-plastycznego dzieci wykonają własną wielkanocną pamiątkę inspirowaną tradycjami i zbiorami muzeum, którą będą mogły zabrać ze sobą do domu.

Zajęcia świąteczne odbywać się będą od 2.03 do 24.03.2027 r.

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **Dookoła świata bez uprzedzeń**

Podczas spaceru po wystawie *EXotica?* zastanowimy się nad znaczeniem słowa „egzotyczny”. Poznając historię wybranych obiektów i kontekst tworzenia kolekcji porozmawiamy o stereotypach i tolerancji. Poszukamy różnic i podobieństw między kulturami. Przy okazji poznamy rzeczywisty, współczesny obraz krajów, z których pochodzą prezentowane eksponaty. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Co kraj to obyczaj**

Opowieść o najważniejszych świętach w różnych kulturach i religiach. Krótka rozmowa o różnicach w świętowaniu Bożego Narodzenia lub Wielkanocy w wybranych krajach na świecie, będzie punktem wyjścia do poznawania obchodów świąt w różnych religiach. W zależności od potrzeb grupy zajęcia mogą skupiać się wyłącznie na tradycjach bożonarodzeniowych lub wielkanocnych na świecie. Lekcja muzealna lub lekcja z warsztatem.

- **Kolekcjonowanie – między pasją, wiedzą a odpowiedzialnością**

Czym jest kolekcjonowanie i dlaczego ludzie gromadzą przedmioty? Podczas zajęć uczniowie przyjrzą się kolekcji prezentowanej na wystawie „EXotica?” i zastanowią się, co muzealne obiekty mogą nam powiedzieć o kulturach, z których pochodzą. Porozmawiamy także o roli muzeów, pochodzeniu zbiorów oraz współczesnych dylematach związanych z ich własnością, prezentowaniem i ewentualnym zwrotem. Zajęcia mają formę rozmowy, analizy obiektów i pracy w grupach, zachęcając do krytycznego spojrzenia na kolekcjonowanie i działalność muzeów. Lekcja z warsztatem (aktywności).

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- Czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: do 60 min.
 - lekcja z warsztatem: do 75 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)

- lekcja z warsztatem: 130 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję (dla każdego ucznia): 1 zł, dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet wstępu
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej).

ZAPISY

- e-mail: edukacja.mks@mnp.art.pl
- Jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o informację drogą mailową.
- Muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia zamówienia w przypadku braku wolnych terminów.

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia mailowego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Uczniowie powinni zabrać ze sobą legitymacje szkolne.
- Pracownik MKŚ oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie w okolicy kasy.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min. mogą być skrócone lub odwołane.
- Lekcje muzealne odbywają się przy eksponatach na wystawach stałych i czasowych lub w sali edukacyjnej.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; prosimy, by podczas przemieszczania poduszki (służące do siedzenia na ekspozycji) trzymać blisko ciała; należy stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę.
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

MUZEUM PAŁAC W ROGALINIE

ul. Arciszewskiego 2, Rogalin

Muzeum Pałac w Rogalinie to jedna z najważniejszych polskich rezydencji wzniesionych w XVIII w. Swą sławę zawdzięcza urokliwemu położeniu, bogatej historii, ciekawej architekturze i wspaniałym zbiorom artystycznym. Rogaliński kompleks obejmuje pałac z ekspozycją wnętrza rodu Raczyńskich, północne skrzydło pałacu z Gabinetem Londyńskim Edwarda Bernarda – prezydenta RP na uchodźstwie – oraz Galerią Antenatów, Powozownię, a także Galerię Obrazów prezentującą zbiór ponad 250 dzieł z kolekcji Edwarda Aleksandra Raczyńskiego, wybitnego znawcy sztuki. Znajdują się tu płótna najważniejszych polskich malarzy przełomu XIX i XX wieku, m.in. *Dziewica Orleańska* Jana Matejki oraz dzieła Jacka Malczewskiego, Juliana Fałata, Olgi Boznańskiej i Leona Wyczółkowskiego.

We wszystkich przestrzeniach ekspozycyjnych, w tym w Zakamarkach w skrzydle południowym, realizujemy lekcje muzealne, lekcje z warsztatami, zajęcia cykliczne (feryjne, wakacyjne i okazjonalne) oraz oprowadzania z przewodnikiem.

PRZEDSZKOLA

- **Poznaj pałac**

To oprowadzanie jest przeznaczone dla najmłodszych. Podczas zwiedzania dzieci poznają zabytkowe wnętrza oraz historie dawnych mieszkańców rogałińskiej rezydencji. Następnie biorą udział w warsztacie, podczas którego otrzymują kolorowaną przedstawiającą pałacowe wnętrza i projektują jego własną, wyjątkową wersję. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Pałacowe zakamarki**

Czy zastanawialiście się kiedyś, co kryje się poza reprezentacyjnymi wnętrzami pałacu? Podczas wyjątkowego zwiedzania zajrzemy do miejsc na co dzień niedostępnych dla turystów: pokoju malarza, dawnej łazienki i pokoju służących. W części warsztatowej wcielimy się w role małych arystokratów – przymierzmy stroje i przekonamy się, jak wyglądało życie pałacowych dzieci przed laty. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Pierwsza wizyta w galerii**

Portret, pejzaż, martwa natura... Podczas zajęć poznamy podstawowe gatunki malarskie. Dowiemy się, kim jest kolekcjoner, jak powstała rogałińska galeria i jakie obrazy można w niej znaleźć. Podczas warsztatu wykonamy prace plastyczne nawiązujące do poznanych tematów malarskich. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Sekrety barw**

Artyści, tworząc swoje dzieła, używają wielu kolorów. Czy potrafimy je nazwać? Jak z barw podstawowych wyczarować pochodne? Czym są barwy ciepłe, a czym zimne? Czy kolory potrafią mówić o emocjach? Poznamy sposoby, dzięki którym malarze tworzą pełne nastroju dzieła, a następnie sami wcielimy się w rolę artystów i wykonamy kolorowe arcydzieła. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

SZKOŁY PODSTAWOWE

KLASY I–III

- **Poznaj pałac**

Każde dziecko korzysta z ilustrowanej książeczki z zadaniami (dodatkowy koszt 2 zł od dziecka), która prowadzi je przez kolejne wnętrza niczym mapa odkrywców. Uczestnicy rozwiązują zagadki, uzupełniają brakujące elementy, szukają wskazówek i wykonują proste zadania dopasowane do wieku. Dzięki temu aktywnie poznają pałac, jego mieszkańców i codzienne życie sprzed lat. Lekcja z warsztatem (książeczka).

- **Pałacowe zakamarki**

Czy zastanawialiście się kiedyś, co kryje się poza reprezentacyjnymi wnętrzami pałacu? Podczas wyjątkowego zwiedzania zajrzemy do miejsc na co dzień niedostępnych dla turystów: pokoju malarza, dawnej łazienki i pokoju służących. W części warsztatowej wcielimy się w rolę małych arystokratów – przymierzmy stroje i przekonamy się, jak wyglądało życie pałacowych dzieci przed laty. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Pierwsza wizyta w galerii**

Portret, pejzaż, martwa natura... Podczas zajęć poznamy podstawowe gatunki malarskie. Dowiemy się, kim jest kolekcjoner, jak powstała rogalińska galeria i jakie obrazy można w niej znaleźć. Podczas warsztatu wykonamy prace plastyczne nawiązujące do poznanych tematów malarskich. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

- **Sekrety barw**

Artyści, tworząc swoje dzieła, używają wielu kolorów. Czy potrafimy je nazwać? Jak z barw podstawowych wyczarować pochodne? Czym są barwy ciepłe, a czym zimne? Czy kolory potrafią mówić o emocjach? Poznamy sposoby, dzięki którym malarze tworzą pełne nastroju dzieła, a następnie sami wcielimy się w rolę artystów i wykonamy kolorowe arcydzieła. Lekcja z warsztatem (rysowanie).

KLASY IV–VIII

- **Pałacowa gra**

Zapraszamy miłośników gier planszowych! Podzieleni na cztery zespoły uczestnicy zmierzą się z serią pytań i zadań praktycznych. Jak wyglądało życie szlachcica w wiejskiej rezydencji? Gdzie znajdowało się najlepsze miejsce przy stole? Kim był majordomus? W jakie wierzono przesady? O najważniejszych i najbardziej zaskakujących zwyczajach opowiemy podczas zwiedzania pałacowych wnętrz. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Na tropie dzieł sztuki**

Tworzenie kolekcji obrazów wymaga nie tylko zasobów finansowych, lecz także wrażliwości estetycznej, dobrego oka i wizjonerskiego umysłu. Takim kolekcjonerem był Edward Aleksander Raczyński. Podczas spotkania przyjrzymy się jego zbiorom, a w części warsztatowej – mając do dyspozycji jedynie fragmenty obrazów – wcielimy się w poszukiwaczy dzieł sztuki. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Jak opisać dzieło sztuki?**

Jak przekuć obraz na słowo? Jakich określeń użyć, żeby opisać to, co malarz wyraził na płótnie? Dzieła zgromadzone w rogalińskiej galerii posłużą do ćwiczeń poświęconych kompozycji, barwie, linii, kształtowi i gatunkom malarskim. Lekcja z warsztatem (karty pracy).

- **Przepis na portret**

Portret jest jednym z najważniejszych tematów w malarstwie. Czy to jedynie wizerunek konkretnej osoby? Podczas spotkania poznamy różne typy portretów, zbadamy towarzyszące postaciom atrybuty i rozszyfrujemy ich znaczenie. Zastanowimy się także, co kostium mówi o człowieku i jakie tajemnice może skrywać przedstawiona postać. Lekcja bez warsztatu.

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **Pałacowa gra**

Zapraszamy miłośników gier planszowych! Podzieleni na cztery zespoły uczestnicy zmierzą się z serią pytań i zadań praktycznych. Jak wyglądało życie szlachcica w wiejskiej rezydencji? Gdzie znajdowało się najlepsze miejsce przy stole? Kim był majordomus? W jakie wierzone przesady? O najważniejszych i najbardziej zaskakujących zwyczajach opowiemy podczas zwiedzania pałacowych wnętrz. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Na tropie dzieł sztuki**

Tworzenie kolekcji obrazów wymaga nie tylko zasobów finansowych, lecz także wrażliwości estetycznej, dobrego oka i wizjonerskiego umysłu. Takim kolekcjonerem był Edward Aleksander Raczyński. Podczas spotkania przyjrzymy się jego zbiorom, a w części warsztatowej – mając do dyspozycji jedynie fragmenty obrazów – wcielimy się w poszukiwaczy dzieł sztuki. Lekcja z warsztatem (aktywności).

- **Młoda Polska – sztuka buntu i wyobraźni**

Przełom XIX i XX wieku przyniósł wiele nowych zjawisk i kierunków artystycznych. Podczas lekcji poznamy program Młodej Polski oraz atmosferę epoki. Towarzyszyć nam będą dzieła Jacka Malczewskiego, Olgi Boznańskiej, Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Pankiewicza i Wojciecha Weissa. Lekcja bez warsztatu.

- **Sztuka patrzenia**

Jak przekuć wrażenia wzrokowe na opowieść o obrazie? Jakich słów użyć, żeby opisać to, co malarz wyraził na płótnie? Dzieła zgromadzone w rogalińskiej galerii posłużą do ćwiczeń poświęconych kompozycji, barwie, linii, kształtowi i gatunkom malarskim. Lekcja bez warsztatu.

OSOBY O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH

Zajęcia i oprowadzania dostosowujemy do wieku, możliwości poznawczych, sposobu komunikacji oraz potrzeb sensorycznych uczestników. Oferta obejmuje lekcje muzealne z warsztatami, zajęcia cykliczne i oprowadzania po dostępnych przestrzeniach ekspozycyjnych. Optymalna wielkość grup osób z niepełnosprawnościami to 10–15 uczestników; temat i przebieg spotkania uzgadniamy indywidualnie podczas rezerwacji. Obiekt jest dostępny dla osób poruszających się na wózku: w północnej oficynie pałacu (prawym skrzydle) znajduje się wejście z pochylnią. Po dojechaniu do wejścia należy uruchomić dzwonek i poczekać na przybycie pracownika muzeum, który otworzy i poprowadzi do budynku na poziom parteru. W pałacu znajduje się winda. Wejście do galerii obrazów od strony południowej, z niższej części parku, nie ma barier architektonicznych. Wejście do powozowni od strony dziedzińca pałacowego nie ma barier architektonicznych. Na terenie muzeum znajdują się trzy dostępne toalety i trzy miejsca parkingowe. Przy kasie działa stanowiskowa pętla indukcyjna, a podczas oprowadzań można korzystać z przenośnych pętli słuchawkowych FM. Do budynków można wejść z psem asystującym lub psem przewodnikiem. Szczegółowe potrzeby prosimy zgłaszać przy rezerwacji: tel. 61 813 88 29.

RODZINY Z DZIEĆMI, DOROŚLI I SENIORZY

„Z wizytą u Raczyńskich” to weekendowy cykl spotkań dla odbiorców indywidualnych. Program obejmuje oprowadzania tematyczne, warsztaty, spacer i wykłady poświęcone historii rezydencji, rodzinie Raczyńskich, rogalińskiej kolekcji sztuki oraz parkowi. Tematy, terminy, ceny i zasady zapisów są publikowane na stronie MNP w zakładce „Wystawy i wydarzenia” oraz w mediach społecznościowych muzeum.

Zapisy: tel. 61 813 88 29 lub e-mail: edukacja.rogalin@mnpl.art.pl. Liczba miejsc jest ograniczona.

OPROWADZANIA Z PRZEWODNIKIEM

Orowadzanie może obejmować jedną przestrzeń lub trasę łączoną. Program dostosowujemy do wieku i zainteresowań grupy. Podane ceny dotyczą oprowadzania w języku polskim dla grup do 25 osób i nie obejmują biletów wstępu. Czas trwania zależy od wybranej trasy i jest ustalany podczas rezerwacji. Orowadzanie w języku angielskim jest dostępne po wcześniejszym uzgodnieniu i podlega odrębnemu cennikowi.

- Pałac – korpus główny – Historia rezydencji i rodu Raczyńskich oraz funkcje reprezentacyjnych i prywatnych wnętrz. Koszt: 140 zł + bilety wstępu.

- Galeria Antenatów i Gabinet Londyński – Rodzinne portrety Raczyńskich oraz opowieść o działalności Edwarda Bernarda Raczyńskiego. Koszt: 70 zł + bilety wstępu.
- Tajemnicze zakamarki – Pomieszczenia południowego skrzydła, m.in. pokoje służby, dawna łazienka i pokój malarza. Koszt: 140 zł + bilety wstępu.
- Galeria Obrazów – Najważniejsze dzieła kolekcji Edwarda Aleksandra Raczyńskiego, obejmujące malarstwo europejskie i polskie, w tym największy obraz Jana Matejki. Koszt: 140 zł + bilety wstępu.
- Powozownia – Historyczne pojazdy konne oraz opowieść o dawnych sposobach podróżowania. Koszt: 70 zł + bilety wstępu.
- Ogród i park – Ogród rokokowy, park krajobrazowy i słynne rogalińskie dęby. Koszt: 200 zł.
- Trasa łączona – Pałac, Galeria Obrazów, Gabinet Londyński, Galeria Antenatów i Powozownia. Koszt: 400 zł + bilety wstępu.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY I CZAS TRWANIA

- Lekcje i warsztaty muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach 9.00–14.30.
- Lekcja muzealna trwa 45–60 min.
- Lekcja muzealna z warsztatem trwa 60–75 min.
- Zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami trwają 45–60 min; szczegółowy przebieg jest uzgadniany podczas rezerwacji.

KOSZT I WIELKOŚĆ GRUPY

- Lekcja muzealna: 110 zł od grupy + bilety wstępu; grupa 10–25 osób.
- Lekcja muzealna z warsztatem: 130 zł od grupy + bilety wstępu; grupa 10–25 osób.
- Zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami: 110 zł od grupy + bilety wstępu; rekomendowana grupa 10–15 osób.
- Zajęcia cykliczne (feryjne, wakacyjne, okazjonalne i związane z wystawami czasowymi) mogą mieć odrębny cennik.
- Dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny (w grupie do 16 osób – jednemu); pozostałe osoby kupują bilety zgodnie z aktualnym cennikiem. Uczniowie powinni mieć przy sobie ważne legitymacje szkolne.

REZERWACJA

- edukacja.rogalin@mnp.art.pl
- 61 813 88 29, od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00–16.00
- Termin: co najmniej tydzień przed wizytą, nie wcześniej niż dwa miesiące przed planowanym przyjazdem.
- Rezerwację należy potwierdzić mailowo, nie później niż 7 dni przed planowaną wizytą. W przypadku rezygnacji prosimy o niezwłoczny kontakt.
- Dostępność terminów: muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia rezerwacji w przypadku braku wolnych miejsc lub niedostępności osoby zajmującej się danym tematem.

ORGANIZACJA WIZYTY

- Miejsce zbiórki zależy od przestrzeni, w której odbywają się zajęcia; informacja na ten temat zostanie przekazana grupie przy zakupie biletów w kasie muzealnej.
- Spóźnienie przekraczające 15 min może skutkować skróceniem lub odwołaniem zajęć albo oprowadzania.
- Opiekunowie odpowiadają za zachowanie podopiecznych i pozostają z grupą przez cały czas wizyty.
- Materiały potrzebne do części plastycznej zapewnia muzeum, o ile opis zajęć nie stanowi inaczej.
- Fotografowanie jest dozwolone bez lampy błyskowej i statywu, z uwzględnieniem bieżących ograniczeń na ekspozycji.
- Uczestnicy stosują się do poleceń osoby prowadzącej oraz do regulaminów obowiązujących na terenie muzeum.
- Bezpłatne miejsca parkingowe dla autokarów i samochodów osobowych znajdują się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 431 oraz przy ul. Poznańskiej.

MUZEUM ADAMA MICKIEWICZA W ŚMIEŁOWIE

Śmiełów 1, Żerków

Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie mieści się w klasycystycznym pałacu z końca XVIII w. W połowie sierpnia 1831 r. przebywał tu Adam Mickiewicz, próbujący przyłączyć się do Powstania Listopadowego. Zapraszamy do tego wyjątkowego miejsca na oprowadzania, warsztaty oraz lekcje muzealne. Tematyka zajęć dotyczy głównie życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz domu ziemiańskiego, który istniał tutaj do 1939 r.

Zajęcia odbywają się na muzealnej ekspozycji i w parku, dostosowane są do wieku uczestników oraz zakładają ich aktywny udział poprzez zabawę, tworzenie, poszukiwanie informacji i umiejętność pracy w grupie.

PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PODSTAWOWE KLASY I–VI

LEKCJE MUZEALNE

- **Serwantka, sekretarz, igielnik...**

Poznajmy pięknie zdobione meble, w których dawniej przechowywano ubrania, zastawę, kosztowności i ... sekrety. Dowiedzmy się do czego służyły skrzynie i kufrы, gdzie ukrywano tajne dokumenty oraz czy meble wykorzystywano do zabawy.

- **Świat dzieci w dawnym domu Śmiełowskim**

Ukazany na przykładzie rodziny Chełkowskich – właścicieli majątku.

- **Goście Śmiełowa – wielcy przedstawiciele polskiej kultury**

Opowieści ilustrowane prezentacją pamiątek związanych z wizytami w Śmiełowie wybitnych postaci świata kultury, polityki i duchowieństwa.

WARSZTATY

- **Witajcie w muzeum!**

Zapraszamy na pierwszą wizytę do pałacu w Śmiełowie, aby odkryć świat muzealnych możliwości. Razem stworzymy muzealny savoir-vivre, a w trakcie warsztatu plastycznego powstaną małe dzieła sztuki.

- **Rodzina i przyjaciele Mickiewicza**

Refleksje o domu rodzinnym poety ilustrowane pamiątkami znajdującymi się w muzeum. Dzieci odkrywają wiele nieznanych faktów z życia poety w czasie zabawy w minipodchody.

- **Muzealni odkrywcy**

Dzieci odkrywają tajemnicze miejsca i przedmioty, poznają ich niecodzienne nazwy i próbują wyjaśnić do czego służyły. Bawiąc się w muzealnych odkrywców, tropią eksponaty znajdujące się w muzeum.

- **Malujemy wiersze Mickiewicza**

Dzieci próbują własnych sił jako aktorzy, prezentując miniscenki do utworów Mickiewicza oraz tworząc maski różnych bohaterów z bajek poety.

- **Podchody z Mickiewiczem**

Dzieci wyposażone w pomocne informacje i wskazówki ruszają do parku, gdzie – podążając tropem Mickiewicza – rozwiązują zagadki i łamigłówki.

- **Jak się noszono w XIX w.?**

Warsztaty o modzie romantycznej z prezentacją zrekonstruowanych strojów z epoki. W trakcie zajęć uczestnicy wcielą się w projektantów mody.

- **Magia dawnych świąt**

Przedświąteczne warsztaty przywołujące Boże Narodzenie z dawnych czasów. Dzieci dowiadują się, jak wyglądały święta Adama Mickiewicza oraz jak przygotowywano się do obchodów w domu śmiełowskim.

- **Barwy Świąt Wielkanocnych**

Znane i zapomniane tradycje świąteczne w wielkopolskich domach ziemiańskich.

SZKOŁY PODSTAWOWE KLASY VII–VIII I SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

LEKCJE MUZEALNE

- **Adam Mickiewicz – życie i twórczość**

Prezentowanie biografii poety ilustrowane pamiątkami znajdującymi się w Śmiełowie.

- **Pobył Adama Mickiewicza w Wielkopolsce**

Wędrówka śladami poety po dworach i pałacach Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

- **W Śmiełowie, tak jak w Soplicowie**

Motywy wielkopolskie w *Panu Tadeuszu* – od polowań do kawy.

- **Dom ziemiański w XIX w. na przykładzie Śmiełowa**

Oprowadzanie po pałacu śmiełowskim jak po domu, w którym mieszkały rodziny Gorzeńskich i Chełkowskich.

- **Na paryskim bruku. Emigracyjne losy Adama Mickiewicza**

Prezentacja tego dynamicznego i kontrowersyjnego okresu w życiu Mickiewicza w oparciu o wiele cennych i oryginalnych obiektów.

WARSZTATY (kl. VII–VIII)

- **Ciemno wszędzie, głucho wszędzie... zagadka *Dziadów***

Zapraszamy do gry, w której uczestnicy odkryją tajemnice dawnego obrzędu zadusznego. Rozwiązując zagadki, poznają zasady ludowej moralności z II części dramatu Adama Mickiewicza oraz pomagają błąkającym się душom.

DOROŚLI I SENIORZY

LEKCJE MUZEALNE

- **Czy to przyjaźń, czy to jest kochanie? – miłosne rozterki Adama Mickiewicza**

Czyje „białe zęby” zachwyciły piętnastoletniego Adama? Który romans poety wywołał największy skandal? Dlaczego ożenił się po kilku tygodniach znajomości? W trakcie opowieści o życiu uczuciowym Adama Mickiewicza przybliżymy sylwetki kobiet, które były bliskie jego sercu.

- **Motywy wielkopolskie w *Panu Tadeuszu* – od polowań do kawy.**

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: do 60 min.
 - lekcja z warsztatem (aktywności/karty pracy): do 75 min.
 - oprowadzanie: ok. 60 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy)
- lekcja z warsztatem (aktywności/karty pracy): 130 zł (od grupy)
- oprowadzanie: 150 zł (od grupy)
- + bilety wstępu na ekspozycję stałą: 1 zł (dla każdego ucznia), dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (10 zł ulgowy, 15 zł normalny)
- wielkość grupy: do 25 osób (w przypadku liczniejszej grupy jest ona dzielona na mniejsze – każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej)

ZAPISY

- tel. 62 740 3516, 62 740 3522
- od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–15:30
- edukacja.smielow@mnp.art.pl
- jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczny kontakt telefoniczny

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia telefonicznego lub mailowego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Pracownik muzeum oczekuje na umówione grupy o wyznaczonej godzinie w okolicy kasy.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą być skrócone lub odwołane.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; należy stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami, zaangażowanie w aktywności).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.

MUZEUM ZAMEK W GOŁUCHOWIE

ul. Działyńskich 1, Gołuchów

Gołuchów związany z rodami Leszczyńskich, Działyńskich i Czartoryskich należy do najokazalszych założeń rezydencjonalnych w Wielkopolsce. Jest ważnym miejscem na mapie polskiego muzealnictwa a jego historia liczy ponad cztery stulecia. Obecny kształt zamku i wspaniałego parku krajobrazowego zawdzięczamy Janowi Kantemu Działyńskiemu (1829–1880) i Izabeli z książąt Czartoryskich (1830–1899). Powstało założenie architektoniczne stanowiące oprawę dla umieszczonych w jego murach zbiorów, nawiązujące jednocześnie do dawnej posiadłości Leszczyńskich. Zapraszamy do zapoznania się z ofertą lekcji muzealnych skierowanych do przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

PRZEDSZKOLA

- **Czy Zamek jest miejscem niezwykłym?**

Zwiedzając muzeum dzieci poznają tajemnice Zamku oraz jego dawnych mieszkańców.

SZKOŁY PODSTAWOWE

- **Czy Zamek jest miejscem niezwykłym?**

Zwiedzając muzeum, dzieci poznają tajemnice Zamku oraz jego dawnych mieszkańców.

- **Polichromia, gobelin, intarsja – tłumaczymy trudne słowa**

Uczestnicy lekcji dowiedzą się wiele interesujących rzeczy o technice i rzemiośle artystycznym na podstawie dzieł zgromadzonych na Zamku w Gołuchowie.

- **Izabela i ludzie (klasa IV–VI)**

Przechodząc przez zamkowe przestrzenie przybliżymy ważne postacie związane z Zamkiem w Gołuchowie. Lekcja „Izabela i ludzie” polega na przejściu z książeczką z zadaniami (dodatkowy koszt 5 zł od dziecka) pod opieką merytoryczną przewodnika.

- **Opowieść o pewnym królewskim rodzie**

Spacerując po wnętrzach gołuchowskiego Zamku opowiemy o rodzie Leszczyńskich, którzy zapoczątkowali historię tego miejsca. Dwór, przebudowany na Zamek, wzniosł prapradziadek króla Polski Stanisława Leszczyńskiego – Rafał Leszczyński. Poszukamy również symboli Leszczyńskich w dekoracji architektonicznej Zamku oraz portretów przedstawicieli tego rodu.

LEKCJE MUZEALNE Z WARSZTATEM

- **Kylik, ryton, krater – o naczyniach na starożytnych stołach**

W nawiązaniu do gołuchowskiej kolekcji waz antycznych, uczestnicy lekcji zapoznają się ze sposobem wytwarzania i dekorowania antycznych naczyń, a także z ich nazewnictwem. Lekcja kończy się zajęciami plastycznymi.

Zajęcia odbywają się w części ekspozycji i w sali edukacyjnej. Lekcja nie obejmuje zwiedzania wszystkich wnętrz zamkowych.

- **Pamiętki z podróży**

Podczas zajęć poznamy historię przebudowy Zamku, architektów pracujących dla Działyńskich oraz odkryjemy tajemnice dekoracji dziedzińca. Lekcja kończy się zajęciami plastycznymi.

Zajęcia odbywają się na dziedzińcu zamkowym i w sali edukacyjnej. Lekcja nie obejmuje zwiedzania wnętrz.

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- **Muzeum Utracone**

Projekcja filmu przedstawiającego losy polskich muzeów, w tym Zamku w Gołuchowie, podczas II wojny światowej.

- **Od rzemieślnika do artysty**

Spacerując po ekspozycji Zamku w Gołuchowie i poznając jego historię przy okazji możemy zobaczyć przykłady dzieł z różnych dziedzin sztuki wytworzonych przez rzemieślników i artystów na przestrzeni wieków. Granica między rzemiosłem a sztuką jest nieoczywista, o czym będzie można przekonać się podczas wizyty w muzeum.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

TERMINY

- Lekcje muzealne odbywają się od wtorku do piątku w godzinach otwarcia muzeum dla publiczności.
- czas trwania:
 - lekcja bez warsztatu: 45 min.
 - lekcja z warsztatem (aktywności/karty pracy): 60 min.
 - oprowadzanie: ok. 45 min.

KOSZT

- lekcja bez warsztatu: 110 zł (od grupy).
- Grupa może liczyć do 30 osób (w przypadku liczniejszej klasy, prosimy o taką informację podczas rezerwacji). Grupy większe są dzielone na mniejsze. Każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej.
- lekcja muzealna z warsztatem: 130 zł (od grupy)
- Grupa może liczyć do 15 osób (w przypadku liczniejszej klasy, prosimy o taką informację podczas rezerwacji). Grupy większe są dzielone na mniejsze. Każda grupa ponosi koszt lekcji muzealnej.
- + bilety wstępu na ekspozycję stałą: 1 zł (dla każdego ucznia), dzieci do końca 7 roku życia pobierają w kasie bilety bezpłatne
- dwóm opiekunom grupy przysługuje wstęp bezpłatny – kolejne osoby muszą wykupić bilet (13 zł ulgowy, 20 zł normalny)

ZAPISY

- tel. 62 761 50 94
- od wtorku do piątku w godz. 8:00–15:30
- edukacja.goluchow@mnp.art.pl

- jeśli nie mogą Państwo uczestniczyć w zamówionej wcześniej lekcji muzealnej, prosimy o niezwłoczny kontakt telefoniczny lub mailowy
- Muzeum zastrzega sobie możliwość nieprzyjęcia zamówienia w przypadku braku wolnych miejsc

ORGANIZACJA LEKCJI

- Lekcje muzealne prowadzone są wyłącznie na podstawie wcześniejszego zamówienia telefonicznego lub mailowego. Przed złożeniem zamówienia prosimy o zapoznanie się z ofertą tematów.
- Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą być skrócone lub odwołane.
- W muzeum można zachowywać się swobodnie, ale tak, aby nie przeszkadzać innym zwiedzającym oraz nie stwarzać zagrożenia dla eksponatów: należy poruszać się spokojnie; należy stosować się do poleceń osoby prowadzącej lekcję muzealną oraz zachować względną ciszę – choć mile widziana jest interakcja z osobą prowadzącą i innymi uczestnikami (zadawanie pytań, dzielenie się spostrzeżeniami, zaangażowanie w aktywności).
- Nauczyciele i opiekunowie są odpowiedzialni za zachowanie swoich podopiecznych w czasie wizyty w muzeum, a co za tym idzie, są zobowiązani do obecności na lekcji muzealnej.
- W czasie wizyty w muzeum można fotografować eksponaty, nie wolno jednak używać lampy błyskowej i statywu.
- Podczas zajęć zorganizowanych, odbywających się na terenie Muzeum Narodowego w Poznaniu, obowiązuje Regulamin zwiedzania MNP.